

Drobne ogłoszenia za słowo 15 groszy. — Ogłoszenia zwykłe 1 milim. jedna linia 20 gr. Wiersz w rubryce „Nadestanie” jedna linia zł. 0.60. — Wiersz milim po kromice jedna linia zł. 1. — Ogłoszenia przed tekstem wiersz milim. jedna linia zł. 0.75. — Dla poszukujących pracy i zaoferowanie pracy, całe ogłoszenia bez względu na ilość słów 50 gr. — Ogłoszenia matrym. i koresp. prywatne za jedno słowo 15 gr. — Za skład tabelaryczny komb. 50 proc.

Redaktor naczelny:
Józef Nekanda-Trepka.

GONIEC

KRAKOWSKI

20
GROSZY

Prenumerata wynosi w Krakowie mies. zł. 4.50, z odnośzeniem do domu zł. 5.00. — Zamiejscowa zł. 5.00. — Zagranicą zł. 8.50.

Redaktor odpowiedzialny:
Marjan Bobrowski.

Redakcja i Administracja Dunajewskiego 7. — Tel. 2502. — P. K. O. Warszawa Nr. 151.100, Kraków Nr. 404.100.

KARZEŁ LITEWSKI CHCE PODPALAĆ WSIE POLSKIE.

Wilno, 5 marca. Dnia 28 lutego na granicy litewskiej, na odcinku 6 kompanii policji granicznej, banda szaulisów usiłowała podpalić wieś Janowo, położoną na samej granicy. Pożar zauważono o godz. 3 po południu z posterunku 9 polskiej policji granicznej. Pożar ugaszono, spłonął tylko jeden budynek.

JAK LICHO DOZOROWANE SA WIĘZNIENIA LWOWSKIE.

Lwów. (AW) W ostatnich dniach policja przeprowadziła tutaj aresztowania wśród członków organizacji komunistycznej. Okazało się, że była to organizacja, która oprócz konspiracji antypaństwowej prowadzonej wśród sfer robotniczych, wzięła sobie za cel grunt najbardziej podatny a mianowicie więzienia. Przy pomocy korespondencji, która w niewytłómaczony na razie sposób kursowała między więzieniem a ulicą, organizacja udzielała więźniom politycznym instrukcji, a ci rozwijali żywą agitację wśród więźniów, jak również i osób pozostających w areszcie śledczym. Po zebraniu dostatecznego materiału dowodowego, policja przystąpiła do likwidacji tej organizacji.

Z PADOLU POWOJENNEJ NĘDZY.

Toruń. (AW) Kilkuset otywateli toruńskich bezrobotnych i bezdomnych wyeksmitowanych, zmuszonych było zamieszkać w schronach wybudowanych w swoim czasie na skład amunicji poza terytorjum miasta. — Niewygodne i wilgotne schrony nie miały okien, lecz tylko otwory strzelnicze. Lokatorzy niechając narazić siebie i swego młodego pokolenia na utratę wzroku, powybijali w ścianach otwory i wmurowali okna, przez co dopuścili się występku z par. 303 u. k. i dnia 18 bm. staną za to przed sądem. **Zaznaczyć przytem należy, że schrony te, jak i inne zabudowania fortyfikacyjne mają być rozebrane.**

ŚMIERĆ WYBITNEGO KIEROWCY TEATRÓW POLSKICH.

Warszawa. (AW) Dziś w południe zmarł b. dyrektor teatrów warszawskich i łwowskich p. Ludwik Heller. W Warszawie był on dyrektorem operetki. Po wojnie zawiązał towarzystwo akcyjne teatrów stołecznych, jednakże projekta te skończyły się niefortunnie.

MURY SOBORU NARESZCIE SIĘ KRUSZA.

Warszawa. (AW) Liczba wykwalifikowanych robotników zatrudnionych przy rozbiórce soboru doszła do liczby 290 ludzi. Ilość wybuchów doprowadzono dziennie do 200, przyczem zużywa się 20 kg. amonitu dziennie. Otwory w ścianach świdruje 16 świdrow, 6 maszynowych, 10 ręcznych. Wszyscy robotnicy zostali ubezpieczeni w lwowskiej dyrekcji ubezpieczeniowej, ze względu na to, że obecne roboty są wyjątkowo niebezpieczne ze względu na wybuchy jakie mogą nastąpić, z powodu założenia materiału wybuchowego przez poprzednich przedsiębiorców rozbiórki, a które dotychczas nie eksplodowały. Ilość gruzu wyrabianego tygodniowo ze ścian soboru dochodzi do 2.000 metrów.

Pogrom czarnych giełdźlarzy.

Warszawa. (AW) Urząd śledczy otrzymał wiadomość, że w mieszkaniu Glücksberga funkcjonuje zakonspirowana czarna giełda. Policja wkroczyła niespodzianie do wspomnianego mieszkania i zastała kilkudziesięciu czarnogieldźlarzy, którzy rzucili się do ucieczki przez okno. Pozostali w mieszkaniu zaczęli rzucać za siebie dolary i funty, by nie mieć przy sobie dowodów winy. Policja skonfiskowała większą ilość walut i aresztowała 21 osób.

Niemcy dalej grają na zwłokę.

Propozycja niemiecka rozmów przedwstępnych przed rozpoczęciem właściwych narad Rady Ligi Narodów.

Londyn, 5 marca. (PAT) W swoim wczorajszym przemówieniu Chamberlain oświadczył, iż dziś rano odwiedził go ambasador niemiecki w Londynie i oznajmił mu, iż rząd Rzeszy pragnie, aby przed rozpoczęciem właściwych narad Rady odbyto w Genewie rozmowy przedwstępne, w których wzięłyby udział oprócz przedstawicieli Niemiec i Wielkiej Brytanji, przedstawiciele wszystkich państw, które podpisały układ locarneński. Minister przyjął tę propozycję ambasadora Niemiec z dużym zadowoleniem, sądząc również, że takie przedwstępne rozmowy wszystkich państw, które podpisały układ zawarty w atmosferze przyjaźni, stworzy taką samą niewątpliwie atmosferę, tak, że przedwstępna dyskusja na terenie genewskim ma bezwzględnie żywoć znaczenie dla całej sprawy.

Paryż, 5 marca. (PAT) „Le Matin” podaje, iż ambasador niemiecki zawiadomił Brianda, iż pragnieniem rządu niemieckiego, jest odbyć przed posiedzeniem Rady wstępna rozmowę, w której wzięliby udział przedstawiciele Francji, Anglii i Niemiec. Jak donosi dalej dziennik, na propozycję tę

Briand się zgodził. Na innym miejscu podaje „Matin”, iż przedstawiciele 7 państw, które podpisały traktat locarneński, spotkają się jutro w Paryżu, albo w Genewie. Według „Excelsiora” wczorajsza wizyta ambasadora von Hoescha u Brianda nie odbiera nadziei, iż rząd Rzeszy skłonny będzie cofnąć swój sprzeciw w stosunku do Polski.

Wiedeń, 4 marca. (PAT). „Neue Fr. Presse” donosi z Berlina z kół rządowych, że rząd niemiecki nie przyjmie propozycji kompromisowej, polegającej na tem, że natychmiast po przyjęciu do Rady Ligi Narodów, Rada odbędzie nowe posiedzenie i przyzna Polsce niestałe miejsce w Radzie. Dla rządu niemieckiego istnieje tylko jeden jedyny możliwy do przyjęcia kompromis, mianowicie, że Rada wybierze komisję, która ma zbadać poszczególne państwa co do przyjęcia do Rady Ligi Nar. i przedłożyć następnie Radzie sprawozdanie we wrześniu. Dalej donosi „Neue Fr. Presse”, że po przyjęciu Niemiec do Rady Ligi Nar. kanclerz dr. Luther wygłosi odpowiedź powitaną w języku niemieckim.

Przychylna opinia angielska w sprawie wejścia Polski do Rady Ligi Narodów.

Londyn, 5 marca. (PAT) „Morning Post” zamieszcza artykuł wstępny utrzymany w tonie bardzo życzliwym dla Polski. Autor artykułu zaznacza, że cała akcja prawie we wszystkich krajach przeciw rozszerzeniu Rady Ligi jest w Anglii objawem nienaturalnym. Naród brytyjski nie jest wcale poruszony możliwością wejścia Polski do Rady Ligi. Jeżeli w sprawie tej istnieje jakieś prawdziwe uczucie to tylko uczucie zadowolenia, że tak dobry przyjaciel naszego kraju ludzkości i wolności, jakim jest naród polski zostanie podwyższony. Następnie artykuł przypisuje akcję przeciw zwiększeniu Rady małej klicie rządzących czynników z towarzystwem przyjaciół Ligi Narodów i przypo-

mina, że jednym z głównych rezultatów Locarno było porozumienie polsko-niemieckie, które musiałyby się jeszcze bardziej ustalić, gdyby oba państwa zasiadły w Radzie Ligi Narodów. Jeżeli coś mogłoby skuteczniej oddalić te państwa od siebie i rozdrażnić Polskę, — to agitacja Przyjaciół Ligi Narodów, która zdołała już utrudnić rokowania, okazała się uciążliwą dla rządu brytyjskiego i stać się groźną dla Locarna. Dalej autor artykułu wyklucza zasadniczo, jakoby stałymi członkami Rady miały być tylko wielkie mocarstwa i wyśmiewa twierdzenie, że wprowadzenie dwu państw jednocześnie do Rady jest groźnym dla sprawy pokoju.

Minister Skrzyński w Paryżu.

Przyjazd Min. Skrzyńskiego popularyzacją idei pokoju w Europie.

Paryż, 5 marca. (PAT) Przybył tu prezes Rady Ministrów Skrzyński powitany na dworcu przez ambasadora Chłapowskiego w otoczeniu ambasady i przedstawiciela protokołu dyplomatycznego.

Paryż, 5 marca. (PAT). Kładąc wielki nacisk na konieczność przyznania Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi, „Le Journal” uważa przybycie ministra Skrzyńskiego za wypadek bardzo donio-

sty. „Ere Nouvele” pisze, iż pojedyncze stanowisko ministra Skrzyńskiego może być tłumaczone, jako usilna próba spopularyzowania ducha Locarna w Europie środkowej. Tego rodzaju polityka Polski zawiadła całkowicie. Liga Narodów uległa pod naciskiem Niemiec i przyjęła tezę wysuniętą przez rząd Rzeszy o nierozszerzalności Rady Ligi.

Przyjęcie dla dr. Benesza w Wiedniu.

Wiedeń, 5 marca. (PAT). Premier austriacki dr. Hajnsich wydał śniadanie na cześć dr. Benesza i jego małżonki, w którym wzięli udział między

innymi dr. Ramek, poseł polski w Wiedniu prof. Wierusz Kowalski z żoną, poseł austriacki w Pradze, oraz inne osobistości.

Dwa śmiałe włamania w Warszawie.

Bandyci ograbili kasy: Państw. Fabryki wyr. tyt., Banku Tow. Współdz. i Banku Rolnego.

Warszawa. (AW) W państwowej fabryce wyrobów tytoniowych dokonano w nocy rabunku kasy. Bandyci włamali się przez okno, poczem elektrycznymi narzędziami rozbili kasę ogniotrwałą zabierając 90 tys. gotówki. Władze śledcze zarządziły pościg w całym kraju. Dotąd nie natrafiono na ślad włamywaczy.

Warszawa. (AW) Nocy dzisiejszej włamali się bandyci do domu Banku Towarzystw Współdzielczy i zrabowali z kasy 513 zł. i 2 funty ang. Następnie ci sami sprawcy udali się na 4 piętro, gdzie skradli w Państwowym Banku Rolnym gotówkę i papiery wartości 647 zł., dolarówkę i inne papiery wartościowe.

NAJW. IZBA KONTROLI PAŃSTWA I BUDŻET.
Warszawa, 5 marca. (PAT) Sejmowa komisja budżetowa wysłuchała sprawozdania pos. Ostrowskiego (Past) w sprawie działalności NIKP. Po dłuższej dyskusji uchwalono rezolucję wzywającą N. I. K. P., aby zestawiała swe sprawozdania w dwóch częściach, a mianowicie w pierwszej części byłaby mowa o dokonanych czynnościach w roku sprawozdawczym, druga część zawierałaby sprawozdanie o wykonaniu budżetu i zamknięcia rachunków, które począwszy od 26 r. będą przedkładane przez Rząd w terminie ustawowym. Następnie komisja ustaliła program swoich prac, co do kolejności referatów w poszczególnych częściach budżetu. W poniedziałek przyszłego tygodnia rozpatrywany będzie budżet prezydenta Rzeczypospolitej i referat o emeryturach, rentach inwalidzkich i długach państwowych. We wtorek zaś w tygodniu następnym rozpatrywane będą kolejno budżety ministerstwa spraw wewnętrznych, rolnictwa, kolei i spraw wojskowych. W następnym tygodniu wejdą pod obrady pozostałe części preliminarza budżetowego, przyczem przewidziane jest ukończenie czytania całego budżetu.

ZWIĘKSZENIE ZAPASU ZŁOTA W BANKU POLSKIM.

Warszawa (AW). Bilans Banku Polskiego za ostatnią dekadę lutego br. wykazuje zwiększenie się zapasu złota o 60 tys. do sumy 133.94 miliony złotych. Zapas walut i dewiz zwiększył się o 14.5 miliona (59.99 milionów zł. brutto). Obieg biletów wzrósł o 26.8 milionów do cyfry 376.89 milionów złotych. Przyjęty do zapasów Banku stan monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 3.6 milionów. Stosunek procentowy pokrycia kruszcowego wynosił 36.68 procent.

— 000 —

PREZYDENT M. WARSZAWY ZACHOROWAŁ.

Warszawa. (AW) Podczas wczorajszych obrad Rady miejskiej zastąpił nagłe prezydent miasta Warszawy p. inż. Władysław Jabłoński, na tle choroby serca. Lekarze zlecieli mu dłuższy odpoczynek. Prezydenta zastępuje wiceprezydent Janowski.

ŚLUSZNA DECYZJA UNIwersytetu WARSZ. (Nie można pomnika Chopina umieszczać w osamotnionem miejscu).

Warszawa. (AW) Senat uniwersytetu warszawskiego odbył wczoraj posiedzenie, na którym rozważał projekt uczczenia pamięci Chopina, przez wzniesienie pomnika na terenie ogrodu botanicznego, który jest własnością uniwersytetu. Wychodząc z założenia, że pod pomnik przeznaczyć by należało 1/3 część ogrodu, kwestji regulacji Łazienek, a uważając założenie nowego ogrodu botanicznego za muzykę dalekiej przyszłości, senat odrzucił projekt magistratu Warszawy, postawienia pomnika Chopina na terenie ogrodu botanicznego, powziętego bez porozumienia się z uniwersytetem, jako właścicielem tegoż ogrodu.

PRZED MIĘDZYNARODOWEMI ZAWODAMI W ZAKOPANEM.

Zakopane, 5 marca. (PAT) Dziś od rana pada śnieg. W górach śnieg grubości 60 cm. Temperatura niżej 0 st. Nastrój wśród narciarzy znakomity. W dniu wczorajszym przybyli zawodnicy czescy witani serdecznie na dworcu przez przedstawicieli władz oraz komitet zawodowy w liczbie 14. W dniu dzisiejszym przybyli Austriacy, z prezesem austriackiego związku narciarskiego Wertheimerem i znanym zawodnikiem Rataycin. Bawi również w Zakopanem znany skoczek węgierski Bela Strauch, który weźmie udział w zawodach. Specjalnie silnie przedstawia się ekipa czechosłowacka. W biegach największe szanse ma Nemecky oraz Bujak. Do biegu staje 79 panów w trzech klasach seniorów oraz kilkunastu juniorów. W biegu pań liczą się ze zwycięstwem pani Lotczkovej.

Pani Ziętkiewiczowa udziału w zawodach nie bierze. Z zawodniczek zagranicznych staje do zawodów p. Jelinkowa, Czeszka.

Zakopane, 5 marca. (PAT). W dniu dzisiejszym przybyli na zawody międzynarodowe prezes związku sportowego minister Osiecki witany na dworcu przez przedstawicieli władz, komitete zawodowych. Również w dniu dzisiejszym przybyli do Zakopanego gen. Haller, gen. Bubiński, oraz ks. gen. Niewiarowski. W dniu dzisiejszym spodziewany jest również przyjazd oficjalnej delegacji czechosłowackiej z posłem Fliederem na czele oraz posła austriackiego Maks Millera. Zawody wzbudzają coraz większe zainteresowanie, ze względu na wysoki poziom naszych narciarzy i silną konkurencję gości zagranicznych.

Na zawody przybyło wiele osób z Krakowa, Krynicy i Bielska.

O pacyfikację Europy środkowej.

Wiedeń (AW). — Minister Benesz oświadczył przedstawicielom prasy, że rano nastąpiło podpisanie traktatu arbitrażowego między Czechosłowacją a Austrią. Układ ten jest układem typu locarneńskiego.

Każdy polityk — mówił minister — zrozumie,

co oznacza układ ten dla środkowej Europy. Od zakończenia wojny minister ażyl do zrealizowania takiej polityki. Jeśli obecnie przychodzi do porozumienia, to trzeba widzieć w tem znaczny postęp w środkowej Europie.

— 000 —

Eksplzja amunicji w Pradze.

Praga. (AW) Na ulicy Stolarskiej wydarzyła się dziś straszna eksplozja transportu amunicji i pocisków armatnich. Z wozu konwojowanego przez 50 żołnierzy spadła skrzynia z amunicją, która spowodowała wybuch. Detonację slychać było w całym mieście. Ciśnienie powietrza porwało w górę kilku żołnierzy i osoby przechodzące ulicę.

Mówią o kilkunastu zabitych i większej ilości ciężko rannych. Kordon wojska zamknął natychmiast ulicę. Kilka domów zostało zniszczonych, a dachy wielu zdemolowane. Okna mieszkań przy ul. Stolarskiej i sąsiednich zostały strzaskane. Urzędowy komunikat mówi o 2 zabitych i 62 rannych.

OŚWIADCZENIE BALDWINA.

Londyn, 5 marca. (PAT) Baldwin oświadczył, że niema istotnie żadnej różnicy poglądów pomiędzy Chamberlainem a innymi członkami gabinetu.

PRASA FRANCUSKA O MOWIE CHAMBERLAINA.

Paryż, 5 marca. (PAT). Prasa dzisiejsza omawia mowę sir Austena Chamberlaina. „Petit Parisien” oświadcza, iż głównym rezultatem dyskusji Izby gmin jest to, że Chamberlain udaje się do Genewy, mając zupełnie wolne ręce. Według „L'Oeuvre” Chamberlain nie wystąpi z veto przeciw żadnej kandydaturze. „Petit Journal” uważa, iż brytyjski minister spraw zagranicznych w oświadczeniu swym zajął stanowisko życzliwe wobec Niemiec, lecz bardzo powściągliwe w stosunku do innych państw. Zdaniem „Matina” Chamberlain zapewnił w łonie gabinetu brytyjskiego swoim poglądom większość i jedzie do Genewy z nieograniczonym pełnomocnictwem, które umożliwi mu działanie w duchu jaknajbardziej pojednawczym. „Gaulois” mniema, że Chamberlain musiał lawirować pomiędzy opozycją wrogą dopuszczeniu Polski do Rady Ligi, a niezgodą w łonie gabinetu brytyjskiego. Wczoraj jego mowa wprawiła w zakłopotanie interpretowanie układów w Locarno w tym sensie, że Liga Narodów powinna poświęcić wszystko nawet Polskę, byle tylko Niemcy nie cofnęły swojej prośby o przyjęcie do Ligi Nar. „Echo de Paris” uważa decyzję gabinetu angielskiego za nieprzychylną dla stałego przedstawicielstwa Polski w Radzie Ligi Narodów.

DELEGACJA FRANCJI NA KONFERENCJĘ LIGI NARODÓW.

Paryż. (AW) Francuska delegacja do Genewy będzie się składała z premiera Brianda, posła Boncoura i Louchera. W skład delegacji wejdzie również większość rzeczoznawców m. m. radca prawny M. S. Z. Fromageot.

SKŁAD DELEGACJI PORTUGALSKIEJ NA POSIEDZENIE LIGI NARODÓW.

Lizbona. (AW) W skład portugalskiej delegacji na marcową sesję Ligi Narodów weszli: Alfonso Costa, jako przewodniczący, Vasco Selos i generał Andrade, jako członkowie delegacji.

SOWIETY, A KONFERENCJA ROZBROJEN.

Moskwa. (AW) Prezydent centralnego związku zawodowego Chińczuk, oświadczył przedstawicielom prasy, iż przyjął zaproszenie Generalnego Sekretariatu Ligi Narodów do udziału w pracach przygotowawczego komitetu do międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej z tem zastrzeżeniem, iż komitet nie będzie obradował na terytorjum Szwajcarii.

WYKŁAD LUDENDORFFA O SYTUACJI POLITYCZNEJ.

Monachjum, 4 marca. (PAT) Gen. Ludendorff miał wykład o sytuacji politycznej, w którym przedstawił kampanię przeciw Mussoliniemu, jako intrygę wolnomularską. Prasa niemiecka nie powinna się zajmować tak bardzo kwestją położenia Tyrolu, jak raczej położeniem Niemców w Polsce i Czechosłowacji.

SPRAWA KONTROLI FINANSOWEJ WĘGIER.

Genewa, 5 marca. (PAT) Korespondent Agencji Havasa dowiaduje się, że na skutek milczącego porozumienia między Komisją finansową Ligi Narodów a węgierskim premierem hr. Bethlenem sprawa zaprzestania kontroli finansowej Węgier nie będzie poruszana na popołudniowym posiedzeniu komisji, która rozpatrywać ma tylko kwestje drugorzędne.

WIELKIE ALIMENTA.

Paryż, 5 marca. (PAT). Pierwsza żona byłego rumuńskiego następcy tronu ks. Karola p. Zizi Lambrino wystosowała do tutejszego trybunału cywilnego powództwo przeciwko księciu o odszkodowanie w wysokości 10 mil. fr. za zerwanie małżeństwa oraz o alimenty.

TAJEMNICZA ROZMOWA

Madryt, 5 marca. (PAT). Minister spraw zagranicznych przyjął ambasadora angielskiego i włoskiego oraz posłów brazylijskiego i polskiego. O rozmowach tych zachowane jest najściślejsze milczenie.

Z WALK W CHINACH.

Londyn, 4 marca. (PAT). Armje jen. Henga doznały na obu skrzydłach poważnej klęski. Z prowincji Hongu stwierdzają rozbiecie wojsk Henga, który walczy przeciwko Wu-Pei-Fu. Pod Szang-Hai-Van posuwają się wojska Czang-Tso-Lina naprzód.

Giełda.

Kraków, 5 marca 1926. (PAT.) Akcje: Tohan 0'19, Zarobkowy 4'— Powszechny kredyt. 0'03, Hipoteczny 0'43, Przemysłowy 0'07, Zieleniewski 9'20, Trzebinia 0'15, 0'16, Pocisk 0'60, Parowoz 0'18, Górka 7'10, Nafta 0'22, Chmielow 0'20, Krakus 0'18, 0'17, Chodorów 4'10, 3'95, Chybie 3'20, Siersza 1'80, Azot 0'20, Elektryka 0'13, Piasecki 1'35, T. P. G. 0'25, Niemojowski 0'22, Pharma 0'82, Strug 0'30, Polski Glob 0'16.

Warszawa, 5 marca. (PAT.) Bank handlowy warsz. 1'65, 1'75, Dyskontowy 5'15, 5'10, zachodni 0'85, Zw. Sp. Zarobk. 4'00, Zjedn. Ziem. pol. 0'95, Puls 0'40, Spiess 2'—, Pol. Tow. Elektr. 0'55, Siła i Światło 0'15, 0'16, Cerata 0'35, Chodorów 4'—, Czersk 0'25, 0'26, Częstocice 0'87, 0'88, Gosławice 1'15, Cukier 2'22, 2'30, Węgiel 2'50, 2'60, Nobel 1'35, 1'30, Lilpop 0'62, 0'61, Modrzejów 2'30, Norblin 0'82, Ostrowieckie 5'10, 5'15, Parowoz 0'22, Rudzki 0'95, 0'93, Starachowice 1'06, 1'15, Zawiercie 8'50, Żyrardów 8'75, Haberbusch 4'95, Żegluga 0'09, Majewski 0'13, Firley 0'35, Bank Polski 61'65, Ron i Ziekleniewski 0'14, Borkowski 0'46, Zieleniewski 9'50, Pocisk 0'60, Pustelnik 0'90, Łazy 0'09, Cegielski 7'40.

Waluty: Dolary Stanów Zjedn. 7'60, 7'62, 7'58, Holandia 305'50, 306'26, 304'74, Londyn 37'12, sprz. 37'19, kup. 37'01, Nowy Jork 7'63, 7'65, 7'61, Paryż 28'55, sprz. 28'62, kup. 28'48, Praga 22'59, sprz. 22'64, kup. 22'54, Szwajcarya 146'91, sprz. 147'32, kup. 146'58, Włochy 30'72'5, sprz. 30'80, kup. 30'65, Wiedeń 107'47'1/2, sprz. 107'94, kup. 107'21, Belgia 34'72'5, sprzed. 34'68, kup. 30'68, Sztokholm 206'15, sprz. 206'67, kup. 205'63.

Zurych, dnia 5 marca 1926 r., (PAT.) Zamknięcie. Paryż 19'29, Londyn 25'24'2, New York 5'19'5, Belgia 23'60, Włochy 20'82, Hiszpanja 73'25, Holandia 38'20, Berlin 1'23'7, Wiedeń 73'25, Sztokholm 139'30, Oslo 110'50, Kopenhaga 137'50, Sofja 3'70, Praga 15'38'1/2, Warszawa 66'53, Budapeszt 072'8, Białogród 9'55'1/2, Ateny 7'40, Konstantynopol 2'70, Bukareszt 2'27'5, Helsingfors 1'37, Buenos-Aires 39'50. Tendencja spokojna.

Wiedeń, dnia 5 marca 1926 r., godzina 15, Amsterdam 283'75, Belgrad 12'47'1/4, Berlin 168'65, Bruksela 32'16, Budapeszt 99'20, Bukareszt 3'05, Kopenhaga 183'80, Londyn 34'42'5, Madryt 99'95, Medjolan 28'40, Nowy Jork 708'25, Oslo 151'05, Paryż 26'33, Praga 20'97'3/4, Sofja 5'07, Sztokholm 189'95, Warszawa 91'85—92'05, Zurych 136'37, amerykańskie 707'50, bułgarskie —'—, niemieckie 168'52, belgijskie —'—, francuskie —'—, włoskie 28'37, jugosłowiańskie 12'42, polskie 91'30—92'30, holenderskie —'—, czeskie 20'95'3/4, węgierskie 99'42, tureckie —'—, szwajcarskie —'—, angielskie —'—, rumuńskie 3'04.

Londyn, dnia 5 marca. (PAT). Radio. Nowy Jork 485'3/8, Holandia 13'34, Francja 13'09'5, Belgja 107'25, Włochy 121'74'1/4, Niemcy 24'—, Szwajcarya 25'24'1/4, Hiszpanja 34'45, Danja 18'12, Szwecja 22'82, Norwegja 19'28'7, Helsingfors 93'15, Praga 166'—.

— 000 —

Mussolini o niebezpieczeństwie niemieckim.

Wiadomo, że „duce“ Mussolini jest nader skąpym w słowa, gdy ma do czynienia z dziennikarzami włoskimi, wychodząc widocznie z zapatrywania, iż mają inne sposoby, aniżeli interwju aby się dowiedzieć o tem, co myśli lub co zamierza on czynić. Zato dziennikarze zagraniczni — bez różnicy narodowości — cieszą się względami włoskiego premiera. Niema prawie miesiąca, aby któremuś z nich nie udzielił posłuchania i nie wygłosił przy tej sposobności opinii, wykraczających daleko swoją doniosłą treścią poza ramy tuzinkowego interwju dziennikarskiego.

I teraz znów rozmawiał Mussolini przed paru dniami z przedstawicielem paryskiego dziennika „Le petit Parisien“ w sposób taki, do jakiego nie przyzwyczaili nas mężowie stanu „starej szkoły“, a który odznacza się: szczerością oraz jasnym ujęciem tematu rozmowy, bez jakichkolwiek kruczków i wykrętów dyplomatycznych.

Tym razem mówił „duce“ o niebezpieczeństwie niemieckim, grożącym wciąż Europie, a wywody jego dadzą się streścić jak następuje:

Podniósł on przedewszystkiem, że powinniśmy widzieć ludzi takimi, jakimi są w rzeczywistości, a nie takimi, jakimi mieć ich chcielibyśmy. Niemców zatem powinniśmy sądzić w sposób, na który zasługują swem postępowaniem.

Jego ostatnie wystąpienie przeciw Niemcom nie było też jakimś gestem impulsywnym, lub objawem złego humoru, ale czynem odpowiedzialnego szefa rządu, który chce wszystko widzieć jasno i nie obawia się mówić głośno, aby być zrozumianym.

„Moja polityka, — zapewnił Mussolini, — jest polityką realną. Dlatego mam oczy wciąż otwarte i pragnąłbym, aby także inni czynili to samo.“

Na wiecu, jaki zwołał do Hamburga związek „Reichsbanner“, powzięli t. zw. republikanie niemieccy rezolucje w duchu powołania do życia „bloku germańskiego“ i kooperatywy tego wszystkiego, co w Niemczech zostało rozwiązaniem po zniesieniu cesarstwa.

„W Niemczech zatem nic się nie zmieniło. Czynione tam są nieustannie przygotowania do walki zbrojnej, odbywają się parady wojskowe i t. d.“

Następnie mówił Mussolini o rozwoju cywilnego lotnictwa niemieckiego, o 24 liniach ruchu pasażerskiego, koncentrujących się w Berlinie. Na kolejach zaś zaprowadzono potajemnie „komentary etapowe“, co wskazuje, że dostały się znów pod bezpośrednią kontrolę sztabu generalnego.

„Wprawdzie pojawiają się od czasu do czasu uspokajające oświadczenia ze strony oficjalnej w Niemczech, — rzekł „duce“, — ale koniecznym jest śledzić z uwagą te objawy w życiu Niemiec, które z owemi oświadczeniami zostają w absolutnej sprzeczności.“

W dalszym ciągu swych wynurzeń poruszył Mussolini sprawę południowego Tyrolu, któremu został wreszcie przywrócony jego pierwotny włoski charakter, po usunięciu gwałtem narzuconej niemieckości.

Samo zakończenie streszczonego interwju interesuje nas bezpośrednio, albowiem „duce“ oświadczył w niem dosłownie: „Zawsze występowałem za przyznaniem Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi narodów, a kilka dni temu powiedziałem

Jak długo będziemy znosili złośliwości karła?

Wilno. (AW) Litwini, którzy od kilku dni nie wysuwali swoich pikiet na naszą linię graniczną, w dniu wczorajszym obsadzili nagle silnymi patrolami bezpośrednio całą linię. Zachowanie straży litewskiej wobec naszych posterunków granicznych jest wyzywające. Litwini, którzy dotychczas unikali rozmów z Polakami, a nawet mieli w tym kierunku wyraźne instrukcje, w dniu wczorajszym kilkakrotnie usiłowali nawiązać. — Tak np. do pikiety naszej nr. 2 podeszło kilku Litwinów, którzy oświadczyli, iż zagarną nie tylko las podhajski, ale i resztę ziemi litewskiej. W odległości zaledwie 100—200 metrów linii granicznej w okolicy Kliszewłota, Litwini w sposób ostantacyjny odbyli 2-godzinne ćwiczenia granatami ręcznymi. Na jedną z przechodzących patroli

Litwini usiłowali ruchem oskrzydającym wykonać napad, celem wzięcia jej do niewoli. Dzięki wyteżonej uwadze i natychmiastowej pomocy patroli i sąsiedniej manewr litewski nie udał się. — Wczoraj wieczorem zauważono w okolicy Kiernowa ruch. W ciągu jednej nocy Litwini, podobnie jak i nocy ubiegłej oświetlali reflektorami nasz teren. Jak ustalili nasi wywiadowcy Litwini przewieźli jedno działo ze wsi Popilniszki do Kiernowa.

Wilno. (AW) Jak donosi „Słowo“ Litwinów podwożą znacznie zapasy prowiantów i amunicji dla stojących w okolicy Kiernowa szaulisów. Stwierdzono również, iż oddziały szaulisów otrzymały w miejsce dotychczasowych rosyjskich karabinów, krótkie karabiny systemu francuskiego i znacznie większe ilości granatów ręcznych.

tem do polskiego posła, że Polska musi razem z Niemcami i na tych samych prawach, co one, wejść do Rady Ligi, ponieważ była także w Locarno obecna“.

Każdy przyznać musi, że chyba wyjątkowo można spotkać się z tego rodzaju oświadczeniami, wypowiedzianymi nie z ławy ministerjalnej, a mimo to przeznaczonemi „ad usum“ opinii publicznej w całym świecie“.

n—a.

Aresztowanie szpiegów sowieckich.

Wilno, 5 marca. Wczoraj na odcinku pierwszego bataljonu K. O. P. ujęto dwóch kurjerów dyplomatycznych: mężczyznę Worobjowa i kobietę Małachowską, którzy przekroczyli nielegalnie granicę sowiecką. Małachowska podczas aresztowania rzuciła do rzeki paczkę, zawierającą tajne dokumenty. Wskutek nastania nocy paczki nie udało się z rzeki wydostać. Aresztowani przyznali się, że wysłani zostali do Polski w celach szpiegowskich.

Sprawy urzędnicze.

Warszawa, 5 marca. Dnia 1 bm. została przyjęta przez p. prezesa Rady ministrów, Al. Skrzyńskiego i wice-ministra Wł. Studzińskiego delegacja Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych. Delegacja poruszyła sprawę przyspieszenia prac stabilizacyjnych i stabilizowania w większym procencie urzędników niższych stopni służbowych, w sprawach uposażeniowych domagała się uwzględnienia na dzień 1 kwietnia wzrostu drożyzny w czasie od 15 listopada do 15 marca, dalszej wypłaty i zwiększenia norm dodatku mieszkaniowego, oraz wypowiedziała się przeciw tendencjom do mechanicznej redukcji, według ostatniego okólnika p. ministra skarbu, wkońcu prosiła o możliwie szybką decyzję w sprawie projektu noweli do ustawy emerytalnej, wniesionej do Sejmu 25 września ub. roku. Nowla ta wysuwa cały szereg niedomagań ustawy emerytalnej, krzywdzących funkcjonariuszów państwowych i emerytów. P. prezes Rady ministrów przyjął do wiadomości zgłoszone postulaty, oświadczaając, iż uważa je za uzasadnione. P. wice-minister Studziński omówił z delegacją szczegółowo zgłoszone wnioski, przyczem poinformował o pracach, zamierzeniach i poglądach prezydium Rady ministrów w poruszonych sprawach.

Marcin Szarski komisarzem rządowym Banku Polskiego.

Warszawa. (AW) Na miejsce dra Barańskiego, który z powodu choroby zmuszony został ustąpić ze swego stanowiska komisarza rządu w Banku Polskim ma zostać senator dr. Marcin Szarski.

Praca w Gdyni już wre.

Gdynia. (AW). Roboty portowe podjęto przed kilku dniami, jest to fakt dodatni, że akcja całej prasy polskiej zdołała w krótkim czasie osiągnąć pożądaną skuteczną. Niemniej jednak opinia miejscowa obserwująca bezpośrednio stosunki jest zdania, że koniecznym okazuje się przybycie na miejsce komisji morskiej sejmu z fachowcami i zbadanie całokształtu robót i organizacji. Różne bowiem wersje pojawiają się na temat stosunków konsorcjum do kierownictwa i do robót wykonywanych, wszystko to budzi ze względu na powagę zagadnienia, pewien niepokój. Opinia domaga się również lepszej, niż dotąd kontroli robót, wykonywanych przez konsorcjum, do czego kontrakt daje nam pewne uprawnienia. Chwila obecna po wznowieniu robót jest właściwie odpowiednią do tego rodzaju akcji.

Z ednoczenie monarchistów polskich

Warszawa, 5 marca. Istniejąca dotychczas w Polsce dwa ugrupowania monarchistyczne: „Organizacja Monarchistyczna“ i „Obóz Monarchistów Polskich“, po całkowitem uzgodnieniu swoich programów i swojej taktyki, połączyły się dnia 20 lutego br. w jedną organizację polityczną, pod nazwą „Zjednoczenie Monarchistów Polskich“ Marszałkiem Rady Naczelnej Zjednoczenia został p. Wacław Niemojowski, wice-marszałkami Rady pp. prof. dr. Szymon Dzierżgowski i generał Kazimierz Raszewski. Prezesem Zarządu Głównego Zjednoczenia został poseł profesor Stefan Dąbrowski. Do Zarządu weszli pp.: generał Józef Dowbór Muśnicki, Mirosław Obieziński i prof. doktor Zygmunt Lisowski, Antoni hr. Radziwiłł, Konstanty Murzynowski, Ludwik Bryndza-Nacki, Aleksander Pawlikowski, Alfred Jankowski, Józef Rołakowski, ksiądz prałat Antoni Kwiatkowski, sekretarzem generalnym został p. Bogumił Orzechowski. Siedzibą Zarządu Głównego i Sekretariatu Generalnego Zjednoczenia jest Warszawa.

HENRY BORDEAUX

Pieniacz.

Do gabinetu mecenasa R. wchodzi wieśniak. Stary, chudy, kościsty, wysoki jak tyka, staje przed adwokatem i śmiejąc się na cały głos wita go słowami:

— Dzień dobry, panie adwokatcie.

— Dzień dobry, cesarzu.

„Cesarz“ miał rysy ostre, nos zakrzywiony, usta pogardliwie wydęte, wasy sumiaste i głowę wyższą od włosów (tak nazywają Francuzi łysinę).

Wyciągnawszy z opończy okazałego głuszca podał go z dumą adwokatowi:

— Alimenty dla mojego procesu.

— Klubownicza zdobycz?

— Dalibóg!

— Trzeba było go spożyć.

— To nie dla nas prostaków. A zresztą... ja pana adwokata nie zasypuję pieniędzmi.

Gauthier vulgo cesarz był jednym z filarów sądowych: zawzięty kłusownik, miał stałe zatargi ze strażą leśną; krętacz i matacz w stosunkach z sąsiadami, raz po raz występował w sądzie to w

roli oskarżonego, to w roli oskarżyciela. A sęk w tem, że sala sądowa miała dla niego urok nieprzeparty. Musiał się stale procesować, inaczej nudził się sam i zanudzał swoją rodzinę, której skąd inąd był patrijarchalną głową bez zarzutu.

Ciągłe procesy nadwyrężyły jego fortunę. W miarę jednak jak się stawał niewypłacalnym ćwiczył się w znajomości kodeksu prawnego i umiał się bronić.

Niemal na każdej liście spraw figurowało jego nazwisko i cały personel sądowy zaśmiewał się, widząc go w głębi sali, zadowolonego z siebie i ze swej obecności w przybytku Temidy, uśmiechającego się do sędziów ferujących mu wyroki karne, ściskającego ręce swych oskarżycieli, broniącego się zaciekle, a z olimpijskim spokojem przyjmującego przegrana.

Mecenas R. już sześć razy uchronił go przed zupełną porażką. Ale stora prześladowców tropiła go czujnie i chwila jego ostatecznej klęski była bliska.

Tym razem sprawa była bardzo poważna. — Gdybyście się starali spłacić Łukasza — zakończył mec. R. — podjąłbym się uzyskania prolongaty dla reszty waszych wierzycieli. Są usterki w procedurze. Ale Łukasz jest na pierwszym planie i ja

nic na to poradzić nie mogę. Pomyślcie dobrze nad tem: nie możecie go honorować?

— Ach! odparł wieśniak — mało to się natrudziłem, żeby pożyczyc pieniądze! Mam teraz jeszcze łamać głowę nad oddaniem?

* * *

Mimo usilnych starań ze strony mec. R. zapadł wyrok ekspropriacji.

Cesarz osłupiał z przerażenia.

Jakto! on ma opuścić chatę, w której ojciec jego, dziad, pradziad oczy zamknęli? Na poniewierkę ma iść ze swoją starą między ludźmi?

Zrozumiał nareszcie, jak wielkie nieszczęście go spotkało.

Wpadł jak huragan do gabinetu zacnego swego obrocy.

Zapomniał zdjąć z głowy głęboko osadzony miękki kapelusz o szerokim rondzie, z pod którego kocim blaskiem błyszczały oczy.

— Czy to prawda? — zapytał krótko.

— Co ja poradzę? Robiłem co mogłem — odparł adwokat zaniepokojony jego ponurym wyrazem twarzy.

— Pan? ja wiem! Ale oni!... Nie radzę im pokazywać mi się na oczy!

— Jestem panem na swoich śmieciach i nie ruszę się! Zobaczymy!

Wychodźstwo polskie.

Liczebność i stosunki polskiej emigracji.

Według obliczeń urzędowych, względnie naukowych polskich i obcych, poza granicami Rzeczypospolitej znajdowało się w roku 1924 około 7 milionów Polaków. Stan ten zapewne uległ zmianie i przedstawia się dzisiaj inaczej, chociażby ze względu na liczny wyjazd robotników polskich do Francji.

Z powyższych 7 milionów przypada 200.000 na Czechosłowację, około 1.300.000 na Niemcy, 100.000 na Łotwę, 200.000 na Litwę, 1 milion na Rosję, 400 tysięcy na Francję, 40.000 na Rumunię i inne kraje około 50.000. Poza tym było Polaków w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej powyżej 3 milionów, w Kanadzie około 60.000, w Ameryce Południowej (Brazylji) około 150.000 do 200.000. — Nie wliczając więc liczby 2 milionów Polaków, zamieszkałych na terenach bezpośrednio przyległych do granic obecnego państwa polskiego, dochodzimy do przybliżonego szacunku naszego wychodźstwa, które przekracza cyfrę 6.500.000.

Wychodźstwo polskie rekrutuje się przeważnie z proletariatu rolnego (bezrobotni i małorolni); w ostatnich latach zasilone ono zostało przez emigrujących na zarobek górników i robotników fabrycznych.

Najliczniej przedstawia się polskie wychodźstwo w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Organizacja wychodźstwa opiera się tam głównie na parafjach polskich, których jest obecnie w Ameryce 800, oraz na zrzeszeniach typu Bratniej Pomocy, opartych na zasadzie wzajemnego ubezpieczenia się. Najpotężniejszym wśród nich jest Związek Narodowy Polski, liczący 165.000 członków. Liczba członków wszystkich organizacji dochodzi do 420.000, czyli obejmuje około 14 procent ogółu Polaków amerykańskich. Wychodźstwo w Ameryce Północnej wydaje 107 pism i utrzymuje 550 szkół parafjalnych, w których kształcą się 250 tysięcy dzieci.

Liczebność emigracji w Kanadzie wynosi około 60.000 Polaków. Nie rozwinęła się ona nadzwyczajnie z powodu czynionych przez rząd amerykański trudności, jak i dość surowego klimatu w północnej części Kanady. Po miastach istnieje kilka stowarzyszeń, głównie w Toronto i Winnipegu, dalej 29 szkółek, oraz wychodzą 2 dzienniki.

W Brazylji liczba emigrantów polskich dochodzi do 150.000. Wychodźstwo skupione jest w trzech stanach południowych; Parana, Rio Grande de Sul i St. Catarina. Liczba miejscowych stowarzyszeń wynosi 127. Stowarzyszenia te utrzymują tyleż szkół, w których naukę pobierało w roku 1924 — 5.359 dzieci. Stowarzyszenia miejscowe skupione są w związkach, z których najpoważniejsze są „Oświata” i „Kultura”. Pism codziennych i periodycznych wychodzi 6.

W Argentynie przebywa około 15.000 Polaków. Warunki gospodarcze i terenowe podobne jak w Brazylji. Osadnictwo skupione głównie w stanie Missiones. Polacy założyli tu 14 czytelni i wydają 1 pismo. Są tu dwie szkoły polskie.

Liczebność emigracji we Francji wynosiła w roku 1924 około 400.000 Polaków (dziś co najmniej 600 tysięcy). Część robotników, przybyła z Westfalji i Nadrenji, wniosła do wychodźstwa polskiego dodatni element organizacyjny. Dzięki też temu odłamowi organizacja wychodźstwa stoi bardzo wysoko. 50.000 robotników zrzeszonych w szeregu towarzystw lokalnych i zawodowych, o-

Na takie dictum mecenas R., który miał słabość do swego klienta, na jego bowiem sprawach odbywał nowicjaty sądowy, poszedł do „cesarza” i położywszy mu ręce na ramionach spojrzął mu głęboko w oczy, podniósłszy głowę do góry, bo wieśniak był w porównaniu z nim wielkoludem, i począł mu perswadować:

— Tylko bez głupstw, przyjacielu! Walczyliśmy do ostatka. Ale teraz jesteśmy zwyciężeni i mu śimy się poddać. Bądźcie rozsądni, bo to grozi kryminałem!

— Ach! Kryminał! powtórzył „cesarz” ze wzgardliwym ruchem ramion.

— Nie można apelować. zrobić ekscepcję? — zapytał po chwili z emfazą.

Operował zwrotami sądowymi zupełnie swobodnie.

Gdy mec. R. zaprzeczył ruchem głowy poszedł ku drzwiom wołając groźnie:

— Biada woźnemu, który mi doręczy wyrok!

— Ja sam wymierzę mu sprawiedliwość!

Rzeczywiście. Gdy woźny z urzędowym papierem zastukał nazajutrz do drzwi jego chaty poczesłował go uderzeniem swej potężnej pięści między oczy a dokument podarł na drobne kawałki.

Woźny przyszedł na drugi dzień z eskortą: trzech

Tajne P.K.U. w osamotnionem mieszkaniu.

Wśród szczególnych okoliczności władze natrafily na przypuszczalnie szerszych rozmiarów nadużycia z poborowymi.

Oto w miejscowości Zabki pod Warszawą w swoim czasie zamieszkał w lokalu, wynajętym od właściciela miejscowej cegielni, pewien młody człowiek, podający się za Bogumiła Gintera.

Lokator był w mieszkaniu swem w Zabkach rzadkim gościem, przeważnie bowiem przebywał w Warszawie, do Ząbek zaś zjawiał się tylko od czasu do czasu.

Ostatnio, zamknawszy lokal swój na wszystkie spusty, Ginter przestał wogóle przyjeżdżać do Ząbek.

Administracja domu, podejrzewając, że Ginter zginął wśród jakichś tajemniczych okoliczności, zawiadomiła policję i wespół z nią otworzyła opuszczone mieszkanie. Gdy znaleziono się wewnątrz lokalu, policja, ku zdumieniu, zastała w nim jak gdyby kompletną kancelarię P. K. U.

Przy bliższych oględzinach stosów dokumentów ujawniono znaczną ilość książeczek wojsko-

światowych, sportowych i śpiewaczych, które związane są w związkach centralnych, jak: „Związek Robotników Polskich we Francji”, „Sokół” i inne. Przedstawiciele tych związków tworzą z kolei: „Związek Towarzystw Polskich Wschodniej Francji”. Obecne stosunki szkolne zmieniły się znacznie na korzyść; potrzeba będzie jednak niejednych jeszcze rokowań polsko-francuskich, zanim powstanie dostateczna ilość szkółek polskich. Czasopism polskich wychodzi we Francji 7.

W Niemczech liczba emigrantów, t. j. rodaków polskich nie osiadłych na ziemiach etnograficznie i niegdyś politycznie polskich, wynosi około 300 tysięcy (według wspomnianych obliczeń). Główna część wychodźstwa skupia się jeszcze w Nadrenji w większych ośrodkach miejskich, robotnicy zaś sezonowi rolni przeważnie w Saksonii i w Brandenburgii. Polacy w Niemczech mają swoje organizacje, z których najliczniejszą i ogólną jest Związek Polaków w Niemczech. Poza okręgami przylegającymi do państwa polskiego i zamieszkałymi przez tubylczych Polaków, znajdują się w Niemczech 23 szkoły polskie. Z ogólnej liczby 8 czasopism polskich, istniejących w Niemczech, o wychodzą w okręgach, zamieszkałych przez wychodźców.

Poza zaborem czeskim z około 160.000 ziomków niewielkie kolonie polskie istnieją w Czechosłowacji, licząc razem około 50.000 Polaków. Ogółem polskość posiada tam 17 centralnych organizacji społecznych, obejmujących również ludność, zamieszkałą tereny, graniczące ze Śląskiem Cieszyńskim.

W Rumunii znajduje się około 47.000 Polaków, z których część znaczna zalicza się do tubylców na Bukowinie. Istnieje 15 instytucji społecznych i 14 czytelni. Rozwój szkolnictwa słaby. Nieliczne skupienia wychodźstwa polskiego znajdują się w Austrii, za to pokaźne niedobitki ludności polskiej na Litwie, a także i w innych krajach bałtyckich.

Na wyszczególnienie zasługuje nieliczne, lecz dobrze widziane wychodźstwo polskie w Danji, — gdzie ustawodawstwo gwarantuje naszym robotnikom stałym i sezonowym należyty opiekę.

Pozatem w każdym niemal kraju istnieją drobniejsze skupienia polskie.

żandarmów, dwaj stróże polowi, kancelista, syn i zięć towarzyszyli mu.

Ale „cesarz” nie włąkł się i wszystkim stawiał mężnie czoła. Rzucił się na gromadę: skaleczył zięcia, powalił na ziemię kancelistę i syna, woźnego i żandarmów poturbował; w końcowym rezultacie jednak obezwładniony poszedł sromotnie do więzienia.

Dowiedziawszy się o katastrofie mec. R. srodze się zmartwił.

— Bunt przeciwko przedstawicielowi władzy wykonawczej podczas pełnienia obowiązku służbowego, gwałt, bójka... artykuły 224 i 230 kodeksu prawnego: od 1 miesiąca do 3-ch lat więzienia. Był się wywinąć od maksimum!

Obrona była trudna. Mec. R. zatroskany o los biednego delikwenta wziął się na sposób: Mowę swoją rozpoczął następującą anegdotą w cichej nadziei, że sędziowie ubawieni wydadzą łagodniejszy wyrok:

„Prokurator generalny Dupin, mając sobie powierzone zagajenie uroczystości otwarcia Sądu Apelacyjnego uprzytomnił między innymi zebranym członkom trybunału ich obowiązki publiczne. Po magistraturze, prokuratorji i palestrze przyszła kolej na woźnych sądowych. Dupin zwróciwszy się do nich dał im taką radę: „Co do was, panowie

wych, opatrzonych wszystkimi urzędowymi podpisami i pieczęciami, a niewypełnionych tylko nazwiskami.

Wszystko poza tem wskazywało, że specjalnością zaginionego lokatora było zaopatrywanie poborowych w fałszywe dokumenty wojskowe.

Policja powiatu warszawskiego natychmiast podjęła poszukiwania Gintera. Ustalono, że Ginter bynajmniej nie zginął, lecz zamieszkał w wynajętym świeżo mieszkaniu w Piasecznie.

Odszukano go i sprowadzono do urzędu policyjnego. Tu okazało się, że 24-letni Ginter jest urzędnikiem P. K. U. „Warszawa miasto”.

Zapytany, w jakim celu zgromadził w lokalu w Zabkach stosy dokumentów wojskowych, począł płatać się, nie będąc w stanie dać żadnej jasno tłumaczącej odpowiedzi. Wobec tego Ginter został aresztowany i dziś przekazany żandarmerji wojskowej.

Dalsze śledztwo bez wątpienia wyświetli rolę, jaką odgrywało „biuro” Gintera w Zabkach.

Nieudane włamanie do kas Banku Towarowego.

Warszawa. (AW.) Wczoraj o godz. 8 wieczorem dyżurna urzędniczka w Banku Towarowym usłyszała podejrzaną szmery w pokoju, gdzie mieszczą się kasy banku. Okazało się, że byli to włamywacze, którzy sploszeni zdołali zbiedz. Wywiadowcy policji stwierdzili, że włamywacze wywiercili już jeden otwór w ścianie kasy, gdzie przechowywane były papiery wartościowe.

Aresztowanie hrabiego-oszusta.

Toruń. (AW.) Z Chełma donoszą, że policja tamtejsza aresztowała niejakiego Porańskiego, który od dłuższego czasu, występując w roli hrabiego, przybyłego w tamtejsze strony celem załatwienia interesów handlowych, naciągał łatwowiernych na większe sumy pieniężne. Porański, poszukiwany przez policję poznańską, przyznał się, że poszkodził szereg osób na 10 tys. zł.

Dziwne praktyki fabryki „Pocisk”.

Warszawa (AW). W dniu 27 lutego fabryka „Pocisk” wywiesiła zawiadomienie, że wskutek wyczerpania kredytów z Min. Spraw Wojsk., fabryka nie może wypłacić robotnikom i urzędnikom zaległych zarobków. Robotnicy nie otrzymali wypłaty za 2 tygodnie, zaś urzędnicy za miesiąc. Jak donosi „Robotnik”, delegacja złożona z pos.: Pregera i sen. Kłuszyńskiej, zwróciła się do generała Neuwid Neugebauera, który oświadczył, że „Pocisk” otrzymał z końcem lutego 600.000 zł. ze skarbu państwa, a ponadto 3 miliony zł., pobranych jako zaliczkę, z której to kwoty „Pocisk” ma się wyrachować.

Wisła pod Torunem zalała tor kolejowy.

Toruń (AW). Od kilku dni wody na Wiśle pod Toruniem stale się podnoszą, a dziś osiągnęły punkt kulminacyjny 2'86 metra ponad poziom normalny. Woda zalała tor kolejowy na bocznicę Toruń—Nadbrzezie.

Berlinki już idą po Wiśle.

Toruń (AW). Dziś przepłynęła Wisłą przez Toruń jedna Berlinka o pojemności 110 tonn, ładowana zbożem, z Płocka do Gdańska.

woźni, jedno wam tylko powiem: „miłujcie się nawzajem, albowiem nikt was nie kocha”!

Mec. R. wygrał sprawę. Rozweselony aeropag sędziowski skazał „cesarza” tylko na 2 tygodnie więzienia.

Po odbyciu kary, stary pieniacz objął służbę u mec. R. w charakterze ogrodnika. Przy jego też pomocy umieścił dzieci w przytulku.

Zniósł z poddaniem bolesną zmianę losu; ubłagał tylko mecenas R. o udzielenie mu urlopu co sobotę.

— Chcecie chodzić do sądu! — odgadł mec. R.

— Tak panie! moja rola już tam skończona.

Niechże przynajmniej patrzę jak grają inni.

— Nie dorównają wam — rzekł dobrotliwie mec. R. klepiąc go po ramieniu.

Od tej pory „cesarz” asystował każdej soboty rozprawom sądowym.

Niedługo jednakże. Wiek i utrata ojcowizny podkopały jego zdrowie.

Mec. R. był przy jego śmierci. Nim siracił przytomność szepnął niewyraźnie:

— Ksiądz proboszcz z Panem Bogiem przyszedł do mnie i powiedział, że niedługo stanę znowu przed Sądem ale ... boskim. Tłum. J. Shaw.

Co dzień niesie?

Dziś 6 Jutro niedziela 7-go.
Tomasza z A.

Wiktor m.
Pierwsza kwadra księżycy.
Wschód słońca 6:13. — Zachód 17:23.

STAN CIEPŁOTY w dniu wczorajszym wynosił +10° C.

Co grają dziś w teatrach!

REPERTUAR OPERETKI NOWOŚCI
ul. Rajska 12:

OPERETKA NOWOŚCI. Dziś w sobotę popołudniu i wieczór, i jutro w niedzielę popołudniu i wieczór nadzwyczajne przedstawienia złożone z trzech połączonych rewji „Tylko dla dorosłych”, „To o czym dorośli nie wiedzą” i „Od A do Z pod sukienką”. Rewie te połączone trane będą pod tytułem „Dajemy trzy rewje”. W przedstawieniach tych biorą udział wszyscy soliści, chóry i cały balet w komplecie. Nadprogramowo balet odtańczy „Taniec podatników”. W przygotowaniu 2 rewje Leedigera „Puśćmy się” i J. Migowej „Niech pan zdejmuję”. — Premiera w środę 10 marca.

Sobota popoł.: „Dajemy trzy rewje”; wieczorem: „Dajemy trzy rewje”.
Niedziela popoł.: „Dajemy trzy rewje”; wieczór: „Dajemy trzy rewje”.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE
Sobota: „Intryga i miłość”.
Niedziela popoł.: „Przyjaciele”; wieczór: „Intryga i miłość”.

TEATR BAGATELA

Codziennie: „Semafor”.

Co grają dziś w kinach!

Nowości: „5 gwiazd ekranu” w wielkim podwójnym 10 aktowym programie.
Reduta: „Tragedia Rosji i jej 3 epoki”.
Uciecha: „Weseli młynarczykowie” — z Patem i Patachonem.
Wanda: „Cud wilków”.
Warszawa: „Król apaszów”. Niezwykłe przygody najzgrabniejszego człowieka Europy.

—x—

PRZYJECHALI DO KRAKOWA:

Grand Hotel:

Franciszek Czapski — Bardo, Adolf Parizer — Lwów, Franciszek Moszkowicz — Lwów, Dr. Stanisław Zuber — Lwów, prof. dr. Jan Lachs — Warszawa, Joachim Altschuler — Warszawa, Artur Bertman — Gdańsk, Stefan Grabski — Gdańsk, Zofia Grabska — Gdańsk, Adolf Bocheński — Poniżka.

—o—

Dyżury nocne w aptekach. W nocy z soboty na niedzielę (z 6 na 7 bm.) służbę pełnią następujące apteki: 1) Apteka pod Złotą Głową, Rynek gł. 13. — 2) Apteka pod Trzema Koronami, ul. Retoryka 1. — 3) Apteka Czternasta, ul. Lubicz 7. — 4) Apteka, ul. Stradomska 6.

W niedzielę przez cały dzień (7 bm.) służbę pełnią: 1) Apteka pod Koroną, Rynek gł. 22. — 2) Apteka pod Gwiazdą, ul. Florjańska 15. — 3) Apteka pod Opatrznością, ul. Karmelicka 23. — 4) Apteka ul. Warszawska 39. — 5) Apteka pod Aniołem, ul. Dietłowska 76. — 6) Apteka pod Słońcem, Linja A—B 43. — 7) Apteka pod Eskulapem, ul. Gertrudy 1. — 8) Apteka pod Matką Boską, ul. Krowoderska 74. — 9) Apteka w Dębniakach, ul. Konopniczej 1. — 10) Apteka pod Złotym Orłem, ul. Krakowska 9.

—o—

PRZYPIWY I STAN CHORYCH W SZPITALU ŚW. LAZARZA. Dnia 3 bm. przywieziono do szpitala św. Łazarza ogółem 62 chorych. Z pośród tych zanotowano: 12 wypadków chorób wewnętrznych, 4 zakaźne, 12 chirurgicznych, 15 ginekologicznych i położniczych, 4 oczne, 4 weneryczne i skórne, 9 umysłowych i nerwowych i 2 laryngologiczne. Chorób względnie zaskórniczych z powodu nieszczęśliwych wypadków, zranień, okaleczeń itp. zanotowano 4 wypadki.
Dnia 3 bm. opuściło szpital 35 rekonwalescentów, zmarły 4 osoby (3 na oddziale chorób wewnętrznych i 1 na zakaźnym), na dzień zaś następny pozostało w szpitalu na poszczególnych oddziałach ogółem 1019 chorych.

Studenci medycyny zapowiadają strajk jeżeli rząd nie da kredytów na kliniki.

Z powodu niemal zupełnego skreślenia przez rząd kredytów na prowadzenie klinik uniwersyteckich w Krakowie studenci wydziału medycznego Uniw. Jag. zwołali na wczoraj wiec ogólnomedyczny w sali prosektorjum anatomicznego, przy ul. Kopernika. Kuratorem wiecu był prof. dr. Maydel; wiec zagał prezes Tow. Bratniej Pomocy medyków Uniw. Jag. absolwent med. Frackowiak, poczem abs. med. Wróblewski referował sprawę ograniczenia kredytów na utrzymanie klinik. Referent zaznaczył, że kliniki prowadząc własną administrację w ramach bardzo szczupłych dochodów wegetują z dnia na dzień tak, że jest obawa całkowitego ich zamknięcia. Byłoby to katastrofą dla słuchaczy, pozbiawionych w zupełności ćwiczeń praktycznych, a ubodzy chorzy zostaliby pozbawieni możności korzystania z pomocy w ambulatorjach bezpłatnych. Zaznaczyć należy, że już

od 1 marca przyjmują kliniki chorych na dłuższe leczenie tylko za złożeniem opłat zgóry. Zebrani uchwalili jednogłośnie rezolucję, wzywającą Sejm i rząd do natychmiastowego przyznania klinikom uniwersyteckim w Krakowie kredytów, wystarczających na prawidłowe funkcjonowanie klinik. Dla poparcia postulatów medycy wyrazili gotowość podjęcia strajku demonstracyjnego w przyszłym tygodniu.

Następnie prof. Posner przedstawił sprawę budowy kliniki ginekologiczno-położniczej. Budowa przeciąga się od kilku lat, a obecnie rząd cofnął kredyty na wykończenie ostatniego piętra, przeznaczonego na mieszkania dla dyrektora, asystentów i służby. Również uznało ministerstwo za zbędne wybudowanie pawilonu zakaźnego dla położnic, który z punktu widzenia medycyny jest konieczny.

Znowu samobójstwo żołnierza w 20 p. p.

Co na to władze wojskowe?

Onegdaj w koszarach 20 pułku piechoty w Krakowie zaszedł znowu wypadek samobójstwa. — Szeregowiec 7 kompanii Hirsch Friedman wystrzałem z karabinu odebrał sobie życie, bezpośrednio po pogrzebie śp. por. Pańnika, który również przed kilku dniami popełnił samobójstwo. Powodem tra-

gicznej śmierci Friedmana miały być niezdrowe stosunki w pułku. Zaznaczyć należy, że w ciągu kilku miesięcy dokonano w 20 pułku 9 samobójstw, z tego 3 w ostatnich dniach. Władze wojskowe winny niezwłocznie wglądać w stosunki panujące w tym pułku.

Działalność P.U.P.P. w Krakowie za luty br.

Zgłoszeń wolnych miejsc było 331 (290 dla mężczyzn i 41 dla kobiet), poszukujących pracy zgłosiło się 1535 (w tem 1324 mężczyźni i 212 kobiet). Zapośredniczono 268 osób, z tego 157 do miejskich robót drogowych itd., 58 do robót przy torze tramwajowym, oraz 49 do przedsiębiorstwa, wykonywującego roboty przy kablach dla elekrowni miejskiej. Do delegacji francuskiej w My-

słowicach skierowano 79 osób, celem wyjazdu do Francji (a to do robót rolnych 54) (w tem 49 mężczyzn i 5 kobiet), a do robót w kopalniach 23.

Wydano zaświadczeń celem otrzymania bezpłatnych paszportów emigracyjnych do Belgii 13, do Czechosłowacji 12, do Niemiec 10, do Francji 6, do Rumunii 3 i do Holandji 1.

—o—

W KOŚCIELE ŚW. PIOTRA w niedzielę dnia 7 bm. podczas mszy św. o godz. 12 trio prof. B. Kopystyńskiego (wiolonczela, skrzypce, organy), wykona szereg utworów religijnych.

ZEBRANIE ZWIĄZKU LUDOWO NARODOWEGO odbędzie się w poniedziałek dnia 8 bm. o godz. 7 wieczór, w lokalu Stronnictwa (Rynek gł. 6). Na porządku dziennym sprawozdanie ks. Szepeńca i p. Haydukiewicza z ostatnich obrad Rady Naczelnej Z. L. N.

W ZWIĄZKU ARTYSTÓW PLASTYKÓW — „Dom Artystów” pl. św. Ducha 1 — w niedzielę, dnia 7 marca o godz. 11 zostanie otwarta wystawa rysunków i kolekcja obrazów z „Pragi Czeskiej” Ignacego Pinkasa.

DALSZY ODCZYT Z CYKLU „POLSKA A NIEMCY W ROZWOJU DZIEJOWYM” wyopowie prof. dr. Fryderyk Papee pt.: „Walka o Pomorze Bałtyckie od Jagielly do Zygmunta I”, w niedzielę dnia 7 marca o godz. 5 popołudniu w sali 39 Collegium Novum.

CZYTELNIA TOWARZYSTWA KRESÓW ZACHODNICH. Celem dostarczenia szerszym kołom krakowskiego obywatelstwa sposobności do zaznajomienia się z zagadnieniem naszych kresów zachodnich i południowych, otwiera Towarzystwo Kresów Zachodnich w dniu 8 marca br. czytelnię polskich i niemieckich pism codziennych i periodycznych, wydawanych w województwie śląskiem i Rzeszy niemieckiej oraz pism czeskich i słowackich. Członkowie Towarzystwa korzystają z czytelnicy bezpłatnie, wszyscy inni po uiszczeniu miesięcznej opłaty w kwocie 50 groszy. Czytelnia otwarta jest tylko w dni powszednie od godz. 5-tej do 8-mej wieczorem w sali Towarzystwa, ul. Wielopole 4, II. piętro. Spodziewać się należy, że szlachetne zamiary Towarzystwa, pragnącego pogłębić znajomość kresów, znajdą żywy oddźwięk w krakowskim społeczeństwie.

W SOBOTĘ DNIA 6 MARCA b. r. wygłosi w sali Kopernika U. J. staraniem Referatu Wojskowego Krakowskiego Komitetu Akademickiego porucznik W. P. p. Fieldorf St. odczyt p. t.: „Role gazów w przyszłej wojnie”. Początek o godzinie 7 wieczór. Wstęp 50 gr., dla młodzieży 30 groszy.

WALNE ZEBRANIE ZW. ZIEMIANY W KRAKOWIE. W niedzielę dnia 7 b. m. i w poniedziałek 8 b. m. odbędą się w sali posiedzeń Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń, ul. Basztowa 8 zebrań ziemian Małopolski zachodniej. Na zebrań przybywa Prezydium Rady Naczelnej Związku ziemian w Warszawy. Spodziewany jest przyjazd kilku posłów i senatorów, oraz całego ziemianstwa Małopolski zachodniej.

PROGRAM NIEDZIELNEGO PODWIECZORKU DZIENNIKARSKIEGO w sali restauracji „Udziałowej” (Drobnera), organizowanego przez Związek Dziennikarzy Polskich w Krakowie, zapowiada się niezmiernie interesująco. W najbliższą niedzielę wystąpi znana artystka opery, p. **Marja Mściwojewska**, rozporządzająca wielkim głosem i posiadająca duży repertuar. Pani Mściwojewska wykona szereg aryj i pieśni polskich, francuskich i włoskich przy akompaniamencie kierowniczką artystycznej podwieczorku, p. Ludwiki Grodzkiej. Ponadto doskonała skrzypaczka, panna **Marja Maksymowiczówna**, wykona cały szereg utworów przy akompaniamencie p. **Wandy Maksymowiczowej**. Wielką atrakcją podwieczorku będzie występ baletmistrza opery wiedeńskiej i petersburskiej, **Fr. Berdeckiego** i jego uroczej uczennicy **Ewy Sokalskiej**. Tańce te odbędą się w kostjumach. Zainteresuje też publiczność występ utalentowanego poety p. **Gałoszki**, który wygłosi szereg własnych utworów. Jak dotychczas, grać będzie na podwieczorku orkiestra 20 pp. pod kierunkiem p. **J. Szrejera**. W uzupełnieniu programu wystąpi ze swymi specjalnościami znany grafolog p. **Gralski**. Bliższe szczegóły programu podamy w numerze następnym.

STARANIEM KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERZY 9-ej drużyny odbędzie się w auli gimnazjum mat. przyr. (ul. Studencka) Wieczór muzykalno-wokalny z łaskawym współudziałem pp. dyr. **Paczowskiej** (śpiew), **Markiewiczówny** (fortepian), **Zulińskiej** (skrzypce). Początek o godz. 6-ej popołud. Fortepian **Bechsteina** wypożyczyła, znana ze swej ofiarności firma p. **Smolarskiej**.

Dochód z wieczoru, przeznaczony na obóz letni dla harcerzy.

TEATR DOMU ŻOŁNIERZA POLSKIEGO w Krakowie, ul. Lubicz (przystanek tramwajowy) odegra dla garnizonu krakowskiego w sobotę 6 i w niedzielę 7 lutego 1926 r., o godzinie 6 wieczór komedię w 3 aktach **Dobrzańskiego** p. t. „Żołnierz Królowej Madagaskaru”. — Orkiestra wojskowa i p. sap. kolejowych.

BAJKI DLA DZIECI Z OBRAZAMI ŚWIETL. NEMI. Koło VI. TSL. wyświetla nową serję Bajek dla dzieci, w niedzielę 7 marca o godz. 4 popoł. w sali Tow. Technicznego przy ul. Straszewskiego 28. Program: **Zaczarowany koń** — **Przygody Asa i Murcia Wyrobka** — **Co dzieci robiły** — **Matka pszczoł** — w wykonaniu pp. **Z. Niklasówny**, **M. Skińskiej** i **Wł. Szewczyka**. Bilet wstępu 50 groszy.

NOWI DOCENCI UNIwersytetu Jagiell. Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło wniosek Rady profesorów wydziału filozoficznego, udziela-

jący „veniam legendi“ profesorowi VII gimnazjum państwowego im. A. Mickiewicza w Krakowie dr. Stefanowi Harasskowi z zakresu historii filozofii polskiej, zaś adiunktowi II Zakładu chemicznego Uniw. Jagiell. dr. Jerzemu Suszce z zakresu chemii farmaceutycznej na wydziale filozoficznym Uniw. Jagiellońskiego.

BEZPŁATNE KURSA ZAWODOWE. Hospicium czeladników i techników przy Związku Młodzieży Rękodzielniczej i Przemysłowej w Krakowie zorganizowało i uruchomiło bezpłatne kursa zawodowe dla czeladników.

Pragnący korzystać z kursów zechcą zgłaszać się w godzinach wieczornych (między 7—9^{1/2}) do lokalu Hospicium przy ul. św. Tomasza 29, I. p. front.

MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA W SALONIKACH. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia interesowanych, że w czasie od 15 do 31 maja b. r. odbędzie się w Salonikach Międzynarodowa Wystawa, obejmująca wszystkie gałęzie przemysłu i handlu.

Prospekt Wystawy przeglądać mogą osoby interesowane w biurze Izby handlowej i przemysłowej (Długa 1, I. p.).

WIELKI WIEC DOZORCÓW DOMOWYCH odbędzie się w niedzielę dnia 7 marca 1926 roku w sali kina „Wanda“ przy ul. św. Gertrudy o godzinie 10 rano.

Wiec zwołuje Chrześcijański Związek zawodowy dozorców domowych i Stowarzyszeń Stróżów Katolickich w sprawie orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustawy o dozorcach domowych, wypowiedzenia i zapłaty za czynności dozorców domowych.

Referują posłowie Ch. D. i przedstawiciele Chrześcijańskich Związków Zawodowych.

CENY Z TARGU. Na wczorajszym targu płacono: Mleko zbierane 1 litr 25—30 gr, mleko niezbiernane 1 litr 35—40 gr, śmietana słodka 1 litr 50—60 gr, śmietana kwaśna 1 litr 1'60—2 zł, masło 1 kg 6—6'30 zł, ser 1 kg 1'10—1'20 zł, jaja kopa 7—7'20 zł, jaja sztuka 12—13 gr, kury szt. 4—7 zł, kaczki żywe sztuka 5—7 zł, kaczki bite sztuka 4—6 zł, gęsi żywe sztuka 8—12 zł, gęsi bite sztuka 7—10 zł, indyki sztuka 16—20 zł, ziemniaki 1 kg 10—12 gr, buraki 1 kg 14—18 gr, selery 1 kg 50—60 gr, kapusta włoska kopa 9—20 zł, karpiele kopa 6—8 zł, kalarepa kopa 10—15 gr, karp duży 1 kg 5 zł, karp na części 5'50 zł, szczupak duży 3—6 zł, wiślane drobne 2—2'50 zł.

ECHA WSTRZĄSAJĄCEJ TRAGEDJI MAŁŻEŃSKIEJ W ZAKŁ. DLA UMYSŁOWO CHORYCH W KOBIERZYNIE. Dnia 26 lutego — jak o tem obszernie donosiliśmy — w Zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie, dr. Michał Feldblum, urzędnik bankowy z Warszawy, przez zażycie trucizny pozbawił życia siebie i żonę swoją Helenę z Kohnów, z zawodu lekarzkę dentystkę, która od dwóch lat cierpiała na nieuleczalny rozstrój nerwowy i od sierpnia ub. roku pozostawała w zakładzie w Kobierzynie.

W związku z tą sprawą dowiadujemy się, że zwłoki obojga tragicznie zmarłych małżonków do dnia dzisiejszego nie zostały jeszcze pochowane, mimo iż od chwili ich śmierci upłynęło już 8 dni. Zwłoki znajdują się obecnie w zakładzie medycyny sądowej, dokąd przewieziono je bezpośrednio po tragicznym zajściu i gdzie zaraz następnego dnia dokonano na nich sekcji.

Gmina żydowska, która początkowo miała zająć się pogrzebem, zaniechała tego, albowiem stwierdziła, że zmarli małżonkowie byli za życia „bezwyznaniowcami“. Ponieważ zmarli byli pochodzenia żydowskiego, więc i kościół katolicki nie mógł ich pogrzebać. Obowiązek ten spadnie w końcu na miasto, o ile gmina żydowska nie ustąpi miejsca na żydowskim cmentarzu na wieczny spoczynek dla dawnych swych współwyznawców.

ZAMACH SAMOBOJCZY. Wczoraj wezwano pogotowie ratunkowe do Borku Fałęckiego, gdzie 37-letni Wiktor Mojżeszko inwalida, w zamiarze samobójczym poderżnął sobie gardło brzytwą. W stanie groźnym przewieziono desperata do szpitala św. Łazarza.

POGADANKA DLA MŁODZIEŻY. Sekcja opieki nad młodzieżą Tow. im. Piotra Skargi urządza w niedzielę dnia 7 marca w sali sodalicyjnej przy kościele św. Barbary o godz. 3 popoł. pogadankę z obrazami świetlnymi dla młodzieży.

„Życie św. Teresy od Dzieciątka Jezus“, deklamacje i śpiew.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Pogotowie ratunkowe przewiozło do szpitala św. Łazarza Jonasa Zallera, zam. przy ul. Krakowskiej 1. 7, który dnia 4 bm. upadł na chodniku w ulicy Miodowej i złamał lewą nogę.

WŁAMANIA. Na szkodę Jakóba Landaua, zam. Długa 52, skradziono dnia 4 bm. z autogarażu przy ul. Rzeźniczej magnet od auta, wart. 400 zł.

Zalesienie nieużytków.

W związku z wczorajszą notatką o rozszerzeniu parku im. Bednarskiego i zalesieniu wzgórz w Dębnikach, zaznaczyć należy że akcja zalesienia nieużytków sięga jeszcze czasów przedwojennych, kiedy władze ówczesne zamierzały przystąpić do zalesienia tych wzgórz. Niestety z powodu wojny i stosunków powojennych dotąd to nie nastąpiło. Z chwilą utworzenia Wielkiego Krakowa akcja ta nabrała specjalnego znaczenia i nie może być traktowaną li tylko z punktu widzenia ustawy krajowej z 15 czerwca 1904 o zalesieniu ochronnym, gdyż jest kwestją natury ogólnej i w interesie miasta i jego mieszkańców winna być jak najprędzej w życie wprowadzoną. Dlatego też Prezydium miasta podjęło na nowo tę myśl, by akcję zalesienia do skutku doprowadzić, przy tych robotach zająć bezrobotnych i w ten sposób choć w części klęskę bezrobocia złagodzić.

Z uwagi na dobro kultury krajowej i na znaczny obszar nieużytków gminnych w Podgórzu, Bonarce i na Dębnikach wynoszących około 200 morgów — w sprawie tej powinno przyjść z pomocą Państwo a w szczególności Min. rolnictwa,

które posiada osobne fundusze na ten cel i popierać tę akcję corocznie wydatną subwencją, bowiem prace zalesień ochronnych wzgórz wapiennych, leżących pustką potrwają co najmniej lat dziesięć.

Na uwagę nadto zasługuje i ta okoliczność, że zamierzone zalesienia są wstępem do urządzenia w przyszłości parków dzielnicowych, dla których to celów nieużytki te specjalnie się nadają.

Na wiosnę br. przewidziana jest rozbudowa parku im. Bednarskiego na Krzemionkach, gdzie w stronie półn. zachodniej skały wapienne ciągną się wzduż parku i ulic Mickiewicza i Krzeruonki.

Część ta położona jest na dość stromym stoku z pięknym widokiem na Podgórze i Kraków.

W końcu należy zaapelować do ludności, aby podczas prac około zalesienia współdziałała z odnośnymi organami, których zadaniem będzie ochrona przed szkodami. Na razie część parku im. Bednarskiego wynoszącą około 5 morgów zostanie dla publiczności zamknięta, gdyż wymaga tego ochrona i pielęgnacja zasadzić się mających zalesień.

Stanisław Matusik, zam. Garbarska 7, zgłosił do policji, że dnia 3 bm. skradziono mu z niezamkniętego mieszkania 1 frak z kamizelką, 1 marynarkę z kamizelką i zegarek „Omega“, wartości 250 zł.

Z sali sądowej.

FAŁSZOWAŁ ASYGNATY KASY CHORYCH.

Wczoraj toczyła się w krak. sądzie okręgowym karnym przed trybunałem zwyczajnym rozprawa przeciw Stanisławowi Dadejowi, lat 31, budowniczemu z Brzeska, oskarżonemu o zbrodnie oszustwa. Wedle aktu oskarżenia Dadej w czasie od września 1924 do lipca 1925 r. w porozumieniu z urzędnikiem filji Kasy chorych w Brzesku, Michałem Kosem, podrabiał świadectwa choroby, względnie asygnaty na zasiłek. Oskarżony wypełniał asygnaty sfingowanymi imionami i nazwiskami robotników, lub też wpisywał nazwisko zdrowego robotnika, czas trwania rzekomej choroby i fałszował podpis lekarza Kasy chorych Dra Knauera. Przedkładając następnie owe sfalszowane dokumenta, uzyskiwał w Kasie chorych zasiłki, które pobierał bądźto sam, bądź też przez podstawione osoby. W ten sposób wyrządził szkodę pow. Kasie chorych w Brzesku na kwotę powyżej 2000 zł., podrobiwszy blisko 100 asygnat na większe i mniejsze sumy pieniężne.

Na wczorajszej rozprawie, po odczytaniu aktu oskarżenia, Dadej częściowo przyznaje się do winy, częściowo zaś wypiera się i oskarża zbiegłego i poszukiwanego listami gońcem b. urzędnika Kosa. obrońca oskarżonego adw. Dr. Bross postawił szereg wniosków, które trybunał przyjął do wiadomości i rozprawę odroczył, celem uzupełnienia śledztwa przez zbadanie aktów brzeskiej Kasy chorych i przesłuchania całego szeregu świadków w drodze rekwizycji.

Rozprawie przewodniczył s. s. o. Dr. Drożdżkowski, wotowali s. s. o. Dr. Lizak i s. s. o. Dr. Smolecki, oskarżał prok. Dr. Michałowski.

ASEKURACJA OD OGNI A NIE JEST ASEKURACJA OD KRYMINAŁU!

Obecnie sąd okręgowy karny w Krakowie jest zasypany całym szeregiem doniesień o gwałt publiczny przeciw chłopom. Mianowicie ustawa wprowadziła przymusową asekurację od ognia, a dyrekcja instytucji ubezpieczeniowej w Krakowie rozsyła swoich taksatorów celem oszacowania wartości obiektów. Taksatorzy ci przychodzą na grunt z taśmami i skutecznie pomiary, z których chłopcy są niezadowoleni, gdyż nie wierzą, by taksatorzy ci umieli mierzyć i boją się szkód z niedokładnych pomiarów. Chłopcy uznają tylko za przysiężonych mierniczych i odnoszą się z nieufnością do taksatorów, którzy nie mają żadnej legitymacji i nie mogą powołać się na przepis ustawy, zezwalającej im na pomiary i na wstępowanie na obręb gruntów. Jedyną legitymacją tych taksatorów jest, że stawiają się w asystencji pol. państwowej, uzbrojonej w karabiny i odrazu bez pozwolenia przystępują do pomiarów. Jest to luka w ustawie, gdyż w innych ustawach organa badające przedsiębiorstwo jakieś, lub mierzące grunt mają ustawowe upoważnienia do tego i muszą się wykazać legitymacjami. Na tem tle przychodzi do różnych konfliktów, zwłaszcza, że taksatorzy ci uważają się za osoby urzędowe. — Wiele takich spraw zakończyło się wyrokami zasadzającymi, i kontestacje karne chłopów naszych wykazują wskutek tego statystyczne powiększenie się za-

sądzeń za gwałt publiczny. Jedną z takich typowych spraw rozpatrywaną była wczoraj przez sąd okręgowy karny jako apelacyjny w Krakowie. Włościanka Anna Sumara z Wiśnicza Starego, matka 8-miorga dzieci przy takim pomiarze skutecznym przez taksatora polskiej dyrekcji ubezpieczeniowej od ognia w Krakowie Leona Baczyskiego chwyciła za taśmę i nie dała mu mierzyć, gdyż mówiono jej, że jeżeli się sprzeciwi pomiarom, to taksator musi odejść. W tej chwili asystencja taksatora przystąpiła do akcji. Kobietka, będąca w ciąży popełniła zbrodnię przez to, że dotknęła karabinu policjanta Jakóba Broniszewskiego i opierała się drugiemu posterunkowemu Piotrowi Musiałowi. Za zbrodnię tę wymierzył jej trybunał 2 miesiące więzienia, zwłaszcza, że policjanci zeznali, że oskarżona wołała: „chcecie chłopów zniszczyć asekuracją, dajcie nam chleba, głupi ludzie, żeby tak każdy wziął miotły, toby się im odniechciało mierzyć“. Przy rozprawie apelacyjnej obrońca wskazał na to, że dotknięcie karabinu w chwili irytacji nie może uchodzić za zbrodnię w danych warunkach. Na podstawie wyników postępowania dowodowego trybunał apelacyjny uwolnił oskarżoną od zbrodni, a zasadził ją za obrazę policji państwowej na 21 zł. grzywny. Dobrzeby było, aby przy tych pomiarach, jeżeli one wogóle są potrzebne, postępowano wobec chłopów w sposób mniej urzędowy i by odrazu nie używano rygoru asystencji, lecz pouczano ich, że asekuracja od ognia, jakkolwiek przymusowa jest dobrodziejstwem. Dotychczasowe sprawy karne mają ten wynik, że chłopcy są wprowadzeni asekurowani od ognia, lecz idą masami do kryminału, gdyż od więzienia niema asekuracji. W ten sposób dobrodziejstwo ustawy może się stać plagą niepotrzebną. — Rozprawie przewodniczył sso. dr. Podobiński, bronił adw. dr. Hesk.

— 0 0 0 —

Zjazd pracowników samorządu miejskiego R. P. w Warszawie.

W czasie od dnia 27 lutego do 2 marca b. r. odbył się w Warszawie IV Doroczny Zjazd Delegatów Urzędników miejskich całej Rzpltej Polskiej zrzeszonych w jednej organizacji.

Na Zjazd przybyło 225 delegatów z 89 miast reprezentujących z górą 8000 członków.

Po całodziennych obradach zarządu głównego w dniu 27 lutego nastąpiło w dniu 28 lutego w sali Rady miasta Warszawy uroczyste otwarcie Zjazdu przez prezesa zarządu głównego Władysława Popielawskiego w obecności całego prezydium stołecznego miasta Warszawy, oraz reprezentantów rządu, prasy i licznych pokrewnych stowarzyszeń.

Przez aklamację wybrano przewodniczącym Zjazdu prezesa Związku Urzędników miasta Lwowa dyrektora magistratu Józefa Kwiatkowskiego, zastępcą prezesa Tow. Urzędników miejskich z Krakowa Edwarda Kubalskiego, poczem nastąpiły przemówienia powitalne.

Następnego dnia odbyło się plenarne posiedzenie delegatów, na którym przewodniczący komisji i specjalnie „ad hoc“ wybrani mówcy pro i contra, złożyli wyczerpujące sprawozdanie w sprawach: Statutu Związku, wydawnictwa pisma „Pracownik Samorządowy“, ustawy o gminie miejskiej, pragmatyce służbowej, ustawie emerytalnej, nowelizacji ustawy o Kasach chorych, założeniu studjum urbanistycznego, budowie własnego domu wypoczynkowego i wielu innych.

Następnie na podstawie uchwalonego nowego statutu wybrano nowy zarząd. Po zgłoszeniu wniosków, Zjazd zamknięto.

Odczyt o poradnictwie zawodowym.

Wielkie zdobycze psychologii stosowanej i postępy badań nad elementami pracy, wywołały na Zachodzie głęboki przewrót pojęć w doniosłej dziedzinie doboru zawodów dla młodzieży. Kiedy u nas w olbrzymiej większości wypadków przy odbieraniu zawodu dla młodzieży rozstrzyga naśladowanie otoczenia, zakorzeniona tradycja, ambicja rodziny lub przypadek, zdołały narody o celowej organizacji społecznej wytworzyć logiczny system doboru zawodów na podstawie ścisłego badania uzdolnień młodzieży kierującej się do życia praktycznego.

Stosowanie psychologii zawodowej (psychotechnika) jest dzisiaj zagranicą powszechnie przyjętym sposobem wyboru urzędników i robotników. Na tych zasadach zbudowany też został cały system poradnictwa zawodowego dla młodzieży.

Krakowskie organizacje samorządu politycznego i gospodarczego (miasto, Izba handlowa, Izba Rękodzielnicza) zrozumiały doniosłość społeczną kwestię doboru zawodów i powołują do życia Instytut psychotechniczny, który już w najbliższych miesiącach podjąć ma działalność.

Celem zaznajomienia szerszych sfer społeczeństwa, zwłaszcza kół rękodzielniczych i przemysłowych, gron rodzicielskich oraz wychowawców i młodzieży z bardzo ciekawym problemem badań psycho-technicznych, wygłosi dyr. Izby handlowej dr. Beres we wtorek dnia 9 marca br. o godzinie 6-ej wieczorem w wielkiej sali Starego Teatru wykład na temat: „Badanie uzdolnień przy doborze zawodu”.

Zakłady szkolne i wychowawcze, pragnąc umożliwić młodzieży wysłuchanie odczytu, zechcą do poniedziałku 8 bm. porozumieć się z prelegentem (Długa 1. — tel. 2318).

— 0 0 0 —

ZJAWISKA NIEBIESKIE W MARCU.

Z planet Merkury uchodzi za planetę stałą zagrożoną w blaskach zorzy porannej lub wieczornej, może jednak być obserwowany u nas gołym okiem parę razy w roku. Planetę można odszukać wieczorem na zachodzie w gwiazdozbiorze Ryb; okres najlepszej widzialności między dniem 5—20, a szczególnie dnia 14, kiedy nastąpi największe odchylenie wschodnie od słońca, wynoszące 10 stopni 16 min. Merkury jest widziany wówczas około 40 minut po zachodzie słońca.

Venus świeci na niebie jako jutrzeńka.

Mars znajduje się w gwiazdozbiorze Strzelca i Koziorożca i świeci rankiem.

Jowisz błyszczy rankiem w Koziorożcu obok Venus—Saturn wschodzi przed północą i znajduje się w Wadze. Fazy księżyca: ostatnia kwadra dnia 7, nowa dnia 14; pierwsza kwadra dnia 21, pełnia dnia 29.

W ciągu całego miesiąca na zachodzie, po zupełnym zapadnięciu nocy, można obserwować światło zodiakalne. Zjawisko to przedstawia się w postaci słabego stożka świetlnego, zwróconego podstawą ku słońcu, które jest już pod poziomem.

Dnia 9 Venus osiągnie największy swój blask, jaśniejąc na niebie porannem jako jutrzeńka.

W tym dniu nastąpi pokrycie Marsa przez księżyc, widzialne u nas.

Dnia 11 Jowisz zbliży się do księżyca, tworząc piękne zjawisko.

Dnia 21 równonoc wiosenna.

Dnia 22 Venus znajdzie się blisko Jowisza.

Z PISMIENICTWA.

„ŚWAT KOBIECY” (Record). Ukazał się Nr. 4 tego interesującego czasopisma kobiecego i zawiera dział mody robót ręcznych, artykuły: „Listy o modzie”, „Zdrowe serca a sport”, Wywiad z mistrzynią narciarstwa polskiego, Elą Ziętkiewiczową. Dalszy ciąg powieści M. Domańskiej: „Gdy zabrzmiał złoty róg”, „Życie sportowe”, „Zimowe sporty, a pielęgnowanie cery”, „Szlachetne obyczaje poza domem”, „Plastyczne malowanie”. Oprócz tego dział praktyczny i arkusz wzorów.

„BLUSZCZU” Nr. 9 zawiera szereg ciekawych artykułów, z których na plan pierwszy wysuwa się artykuł o kobietach pracujących w naszej policji, p. t. „Czem są, a czem być powinny”, artykuł „O wychowaniu fizycznym kobiet w Finlandii”, artykuł polemiczny H. Samotyhowej w sprawie kary śmierci, ciekawy wywiad M. Czapskiej z utalentowaną malarką polską w Paryżu, Olgą Boznańską i t. d. i t. d.

W dziale literackim spotykamy nazwiska Jana Brzechwy, Magdaleny Samozwaniec, H. Ceysingerówny, Z. Zawiszanki, piękne tłumaczenie Kozieł-Poklewskiej powieści R. Kiplinga p. t. „Podbój Siedziby”.

W dziale praktycznym czytamy między innymi artykuł „O hodowli jedwabników”, artykuł Schönfelda „Zakładanie inspektów” i Nr. 9 „Bluszczu” jak zwykle przynosi piękne wzory robót i sukien.

Krwawa tragedia rodzinna.

We wsi Majdanie Górnym małżeństwo Katarzyna i Aleksy Karmińscy od dłuższego czasu żyli ze sobą w niezgodzie. Ciągłe niesnaski i kłótnie między nimi sprawiły, że mąż, chcąc żonie udowodnić, że jej nie kocha, bił ją przy każdej sposobności, nie omieszkując otwarcie wyznawać, że radby jej już nie widzieć u siebie.

Udręki te doprowadziły biedną kobietę do zupełnego rozstroju nerwowego, w trakcie czego Karmińska, obawiając się, że mąż, wpadłszy w szał, zabije ją, uznała za jedyny dla siebie ratunek, wcześniej męża życia pozbawić. Zbrodniczy plan dojrzał w jej głowie w ubiegłą sobotę. Zaczaiwszy się więc w nocy przy łóżku, na którym zwykł sypiać mąż, oczekiwała aż zaśnie i gdy

Karmiński począł równomiernie oddychać, Katarzyna potężnym uderzeniem siekiery w szyję śpiącego odcięła mu głowę. Następnie trupa wraz z pokrwawioną pościelą wyniosła w pole z zamiarem zakopania go. Wykopawszy dół, zbrodniarka spostrzegła, że za mały i odrąbała nieboszczykowi obie nogi i ręce, a następnie złożywszy wówczas dopiero do dołu, przysypała ziemią.

Przez parę dni zbrodnica kobieta ukrywała zbrodnię przed sąsiadami, opowiadając, że mąż wyjechał, onegdaj jednak sumienie Karmińskiej nie wytrzymało. Sama zgłosiła się do posterunku policji i przyznała się do strasznego czynu.

Osadzono ją w więzieniu.

— 0 0 0 —

Rewizja we wsi przemytników.

Kołomyja, 5 marca. W nocy z 25 na 26 zm. i przez cały dzień 26 zm. przeprowadzona została w gminie Kołodróbka (powiat zaleszczycki) wielka obława na przemytników tytoniu i wódki rumuńskiej, który to proceder we wspomnianej wsi — położonej tuż nad granicą rumuńską, — kwitnie masowo. Obławę przeprowadzono przy udziale trzech wyższych i 70 niższych funkcjonariuszów straży celnej oraz 18 posterunkowych policji państwowej.

Podczas domowej rewizji, przeprowadzonej u 86

najbardziej podejrzanych osobników, znaleziono i zakwestjonowano obok przedmiotów, pochodzących z przemytnictwa, jak tytoń i wódka, względnie przeznaczonych do przemycenia do Rumunii, jak bibułki cygaretowe i t. p. znaleziono szereg przedmiotów pochodzenia wojskowego, a między innymi: pół kilograma prochu strzelniczego, 15 kg. naboju granatowych i szrapnelowych, kilkanaście szabel, bagnietów austriackich, niemieckich i rosyjskich, około 50 cm. lontu.

— 0 —

Samobójstwo właściciela znanej firmy Filip Haas.

Wiedeń, 4 marca. Onegdaj odebrał sobie w Wiedniu życie baron Filip Haas.

Dzienniki wiedeńskie zajmują się szczegółowo tym wypadkiem, który w tamtejszych sferach towarzyskich i artystyczno-literackich wywołał ogromną sensację.

Baron Filip Haas liczył lat 67. Przed wojną był jednym z najmajątniejszych ludzi w stolicy Austrii. Żona jego należała do sławnych piękności. Od lat ośmiu małżonkowie rozeszli się. Baronowa zamieszkała w dobrach swego zięcia hrabiego Shogeny na Węgrzech. Syn ich, znany artysta malarz przebywał stale w Paryżu. Stary baron mieszkał samotny w pałacu swoim przy Waaggasse w Wiedniu. Zerwał ostatnio wszelkie stosunki towarzyskie, nikt prócz służby pałacowej nie miał do niego przystępu. Czasami tylko odwiedzała go żona, gdy przyjeżdżała do Wiednia. Prowadził życie dziwaka. Do południa sam odkurzał swoje cenne zbiory (antyczne rzeźby, obrazy, bielizny, zbroje, porcelane), po południu codziennie chodził do kina, które mieściło się w pobliżu jego pałacu.

W przeddzień śmierci, późnym już wieczorem własnoręcznie wrzucił do skrzynki pocztowej kilka listów (widział to portier pałacowy) a wróciwszy do pałacu, wprost udał się do swojej sypialni.

Nad ranem zaalarmowała pokojówka służbę. Pierwsza ona usłyszała strzał w pokoju barona i pobiegła tam natychmiast. Baron leżał na łóżku z przestrzeloną pierśią.

Przywołany lekarz stwierdził już tylko śmierć denata. Między listami, które baron w przeddzień tragicznego zgonu wysłał do rodziny i dawnych znajomych, zapowiadając o swoim samobójstwie, znajdował się także list, adresowany do naczelnego redaktora „Neues Wiener Journalu”. List ten został opublikowany dla wyjaśnienia motywów samobójstwa.

Baron Haas donosił w tym liście, że nie chce nadal żyć, ponieważ postępująca choroba serca, reumatyzmy, oraz inne dolegliwości starzenia się nie przyczyniają się wcale do tego, aby mieć ochotę walczyć z przeciwnościami życia w warunkach takich jak obecne. Woli odejść nie czekając na najgorsze, które musi nastąpić.

Była to psychoza powojenna. W czasie wojny baron z pogardą odnosił się do tych, którzy wtedy robili majątek. Gdy potem nastąpił przewrót i przysza inflacja, stał się mizantropem. Newroza postępowoła szybko i w końcu wpełchnęła mu broń w rękę.

Olbrzymi majątek, jaki baron Haas posiadał przed wojną, a który stopniał potem szybko, pochodził od dziadka jego, który zaczął jako robotnik fabryczny, a następnie dzięki wynalazkowi ulepszonego aparatu tkackiego, doprowadził do tego, że zyskał majątek i wszedł do grona przedsiębiorców pierwszej gildy. Ojciec Filipa Haasa nabył olbrzymie dobra rycerskie, do których przywiązany był tytuł baronowski. Majątek rósł szybko.

Filip Haas wyższe nauki pobierał w Dreźnie. Z natury obdarzony niezwykłym talentem do mu-

zyki, kształcił się tam u najlepszych mistrzów. Zajmował się przytem wielką sztuką plastyczną i literaturą. Firma wielkich tkalni fabrycznych Haas i Spółka zamieniła się w tym czasie na wielkie przedsiębiorstwo akcyjne Filip Haas, wróciwszy z Dreżna, objął stanowisko w Zarządzie. Potem jednak wycofał się z przedsiębiorstwa i zaczął podróżować. Ze swoich podróży po świecie przywiózł niezliczone zbiory i urządził sobie potem wspaniałą siedzibę przy Waaggasse w Wiedniu, dokąd sprowadził też swoją małżonkę, baronównę Wächter.

Z małżeństwa tego pochodzą córka, wydana za hrabią Shogeny i syn artysta malarz Franciszek Haas.

Filip Haas napisał kilka utworów scenicznych, które z dużym powodzeniem grywane były w swoim czasie w Wiedniu. Jeden z jego dramatów przerobiono później na film.

Rozmaitości.

AMERYKAŃSKA MANJA SKRÓTÓW.

Północni Amerykanie są, jak wiadomo, wrogami wszelkich formalności i cenią sobie czas ponad wszystko. Te właściwości doprowadziły ich do bezceremonialnego skracania tytułów oraz nazwisk rozmaitych wybitnych osobistości, a nawet takich, które należą do historii.

I tak szeregowiec tytułuje swego przełożonego „cap”, zamiast „captain” (kapitan), słuchacz uniwersytetu swego profesora — „prof”, zamiast „profesor”, chory lekarza — „doc” zamiast „doctor” i t. p.

W myśl tej manji skrótów prezydent Calvin Coolidge zwany jest „Col”, prezydent Izby reprezentantów, Mikołaj Longworth — „Nick”, prezydent republiki niemieckiej Hindenburg — „Hindy”, premier Mussolini — „Muss”, faraon Tut-an-Kamon — „King Tut”, królowa Elżbieta angielska — „Queen Bess”, Sherlock Holmes — „Sherr” i t. d.

OSZCZĘDNY PREZYDENT.

Z Waszyngtonu donoszą o fakcie trudnym do uwierzenia a rzucającym ciekawe światło na osobistość prezydenta wielkiej republiki amerykańskiej, Calvina Coolidge’a.

Dach mianowicie na „Białym Domu”, gdzie rezyduje prezydent, zniszczył się do tego stopnia, że w czasie ulewnego deszczu woda zalewa górne piętra tego wspaniałego gmachu. Architekci obliczyli, że naprawa dachu będzie kosztowała, co najmniej, pół miliona dolarów.

Dowiedziawszy się o tem prez. Coolidge, znany ze swej oszczędności, graniczącej często ze skąpstwem, założył veto przeciw naprawie dachu ze względu na wysokość owej sumy.

Tym razem jednak veto pozostało bez skutku, ponieważ władza, w której zarządzie zostaje „Biały Dom”, przystąpiła do naprawy dachu, oświadczając, iż gmach ten nie jest prywatną własnością prezydenta skutkiem czego niema prawa skazywać go na zniszczenie przez deszcz.

Prezydent Coolidge musiał ustąpić, ale jest, podobno, oburzony „marnotrawstwem” swych współobywateli.

ADMINISTRACJA OTWARTA
od godz. 9—12 w południe
i od godziny 4—7 wieczorem

OGŁOSZENIA

Drobne ogłoszenia
dla poszukujących **50 gr.**
pracy

Różne

SYNDYKAT finansowy wypożycza kapitały zdrowym przedsiębiorstwom handlowym lub przemysłowym przez gwarantowanie subskrypcji na akcje i obligacje w Londynie. Zgłoszenia w języku angielskim lub niemieckim do P. D. E. c/o Street's Gracechurch St., London F. C. 3. 371

FRANCUSKIEGO języka, początków i konwersacji udziela repatrantka. Ceny b. przystępne. Łaskawe zgłoszenia pod „Nauczycielka francuskiego“ do Administracji „Gońca Krakowskiego“. 365

KAZDEJ pracy, chociażby czasowej, poszukuje zredukowany urzędnik. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Administr. „Gońca Krakowskiego“ pod „Pomoc“. 378

MŁODY człowiek, energiczny, sumienny, pracowity, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia (woźnego, portjera i t. p.). Łaskawe zgłoszenia pod „Zajęcie“ przyjmuje Administr. „Gońca Krakowskiego“. 380

HEMEROJDY, czopki hemorojdalne Gasięckiego (kogutkiem) usuwają ból, pieczenie, krwawienie, swędzenie, zmniejszają guzy (żyłaki). Ządać w aptekach. 363

OGRODNIK w średnim wieku, obeznany dokładnie we wszystkich gałęziach ogrodnictwa, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Ogrodnik“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 397

WIELOLETNIA urzędniczka bankowa, władająca językiem niemieckim i francuskim w słowie i piśmie, biegła maszynistka, poszukuje posady zaraz. Oferty pod „Urzędniczka“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 398

URZĘDNIK gospodarczy, lat 31, żonaty, 1 dziecko, z 10-letnią praktyką na pierwszorzędnym niemieckim majątkach, w Poznańskim i na pomorzu, poszukuje posady od 1 kwietnia r. b. jako żonaty lub kawaler. Łaskawe zgłoszenia pod adresem: St. Dobrowolski, Dobieszewko, poczta Gołanisz, pow. Szubiński (Poznańskie). 400

RZĄDCA rolny poszukuje posady od 1 lipca na ordynarję. Łaskawe oferty: Poczta Czerniowice, Smitowicz, rządca. 400

MŁODZIAN lat 25, który przybył niedawno z Ameryki, zasobny w dolary, pragnąc uprzyjemnić sobie pobyt w Krakowie poszukuje na tej drodze wytwornych, eleganckich i pięknych pań do towarzystwa. W przyszłości plany matrymonialne niewykluczone. Pierwszeństwo mają niebiesko-okie blondynki. Łaskawe zgłoszenia (możliwie z fotografią) uprasza się nadsyłać do „Gońca Krakowskiego“ pod „Szybko upływa życie, więc żyjmy póki czas“. 417

ZDOLNY LINIARZ, samodzielna siła, obeznany z linjowaniem ksiąg handlowych, spec. żurnali amerykańskich, znający systemy maszyn Först'a i Frommsch'a, niezwłocznie poszukiwany. Oferty skierować pod adresem: Katowickie Zakłady Graficzne i Wydawnicze Sp. Akc. Katowice, ul. 3 Maja 12. 415

KORESPONDENT polsko-niemiecki z wyższym wykształceniem handlowym poszukuje zajęcia. Zgłoszenia pod „Korespondent“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 416

POSZUKUJĘ człowieka uczciwego, z bardzo dobrymi poleceniami, znającego się na ogrodnictwie i obsłudze w domu — na stół od 1 lub 15 kwietnia. Zgłoszenia tylko listowne nadsyłać: Zarząd dóbr Bukowiec, p. Szczucin, koło Tarnowa. 418

AUTO FORD w dobrym stanie tanio do sprzedania. F. Kastalski, Bielsko, ul. Sobieskiego 33. 427

LEŚNIK z dłuższą praktyką, znający się na prowadzeniu manipulacji wyrębów, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Leśnik“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 426

POSZUKUJĘ spółnika z kapitałem 10.000 zł. dla otwarcia sklepu. Oferty pod „Spółnik“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 425

DWÓCH pokoi lub pojedynczego pokoju z kuchnią wprost od gospodarza poszukuje urzędnik. Zgłoszenia przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“ pod „Urzędnik“. 423

KASYNO w Leżajku poszukuje do prowadzenia kasyna, kuchni kawalerskiej i bufetu człowieka żonatego, bezdzietnego, najchętniej emeryta. Do posady przywiązana jest ubikacja mieszkalna, światło, opał, oraz dalsze warunki wedle umowy. Zgłoszenia przyjmuje Dr. Smetana, sędzia w Leżajku. 423

MŁODY, sympatyczny brunet, lat 26, na stałym stanowisku, ożeni się z panną lub młodą wdówką do lat 24, gospodarną, miłą, posiadającą wszelkie dane na dobrą żonę. Zgłoszenia wraz fotografią pod „Zdobywca serc“ nadsyłać do Administracji „Gońca Krakowskiego“. 420

INTELIGENTNA, starsza osoba, poszukuje zarządn domem, opieki nad dziećmi. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“ pod „Zarząd Domem“. 406

MECHANIK z wieloletnią praktyką poszukuje pracy, może przyjąć posadę w tartaku, młynie lub cegielni, majątku lub wązkotorowej kolejce. Sochaczew. Wązkotorowa kolejka, majster warsztatów, Piotr Połec. 407

SZFER, mechanik, samodzielny monter, poszukuje posady, może być na wyjazd, długoletnia praktyka, poważne referencje. Zgłoszenia dla „Szołera-mechanika“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 408

SPÓLNIAK do 50% poszukuje szpieźnie fachowiec, do chemicznej (pralni, farbiarni, oraz parowej pralni bielizny w Bydgoszczy (bez konkurencji). Narodowość obojętna. Potrzebny kapitał 7—10 tysięcy. Sysz, Bydgoszcz, Grunwaldzka 104. 409

DO WYDZIERŻAWIENIA natchemias, najchętniej chrześcijanowi sklep, trafik, wyszynk, przy stacji kolejowej, linia Kraków-Kalwarja. Tylko osobiste informacje, Franciszek Swierkosz, Leńcze. 421

ZARZĄD DÓBR Olszanica, koło Ustrzyk, sprzeda 500 kóp narybku karpia królewskiego à 2 zł. 419

OGRODNIK-PSZCZELARZ, kawaler, z ukończoną szkołą ogrodniczo-pszczelniczą, znający się również na rolnictwie, poszukuje posady od zaraz. Kielce, Rynek 13, Jan Machnik. 430

BIURALISTKA z kilkuletnią praktyką biurową, pisząca biegle na maszynie poszukuje posady w godzinach popołudniowych. Zgłoszenia pod „Biuralistka“ przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“. 431

NAUCZYCIELKI z francuskim do powtórzenia 4 klasy gimnazjum, skromnych wymagań, poszukuje leśnictwo Romauówka, poczta, Janów, Białostocki. 432

KUCHARZ lub kucharka starsza, bardzo dobrze gotująca potrzebna od kwietnia, Zakrzewska, Plechów, poczta Kazimierza Wielka, woj. kieleckie. 433

DOM murowany, 28 ubikacji, sklep z lokalem wolny. Cena 16 tysięcy złotych. Wiadomość: Wołonin, Łąkowa 8, Dubielecki. 434

MIESZKANIA złożonego 2 pokoi i kuchni poszukują wprost od właściciela. Zapłacę zadany czynsz miesięczny i ponadto obejmę administrację kamienicy. Zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego“ pod „Mieszkanie“. 135

ZGUBIONE papiery wojskowe na nazwisko Tomasz Kncik, wydane przez Ph.U. Kraków, unieważnia się. 429

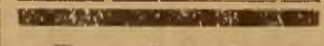
AGRNON-ADMINISTRATOR, żonaty, lat 37, absolwent wyższej szkoły rolniczej w Niemczech, posiadający 15 lat praktyki w kraju i zagranicą, wyspecjalizowany w hodowli bydła i kulturze ziemi, przyjmie posadę samodzielnego administratora w majątku ziemskim, nawet najwięcej zaniedbanym od 1 lipca r. b. Poważne ref. na żądanie. Oferty: Lipno, skrzynka poczt. 53. 436

WSPÓLNIAK lub współniczki, z małym kapitałem, mogą być i ludzie starsi dla bardzo rentownego przedsiębiorstwa natchemias: poszukują. Łaskawe zgłoszenia „Universum“ Dom Handlowy, Przemysł, ul. Kazimierza Wielkiego“. 399

„ZESPOŁ“ ZAKŁAD KRAWIECKI

Juliusza Giermka
Kraków, Garncarska 7, parter
poleca stroje męskie, wykonanie pierwszorzędne.
Ceny niskie.

Panienka

z ukończoną szkołą handlową, władająca biegle językiem niemieckim, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Wymagania skromne. Zgłoszenia przyjmuje Administr. „Gońca Krakowskiego“ dla „G. K.“

Liceum Krzemienieckie kupi natchemias LOKOMOBILE PAROWĄ

o mocy 50 do 70 HP., nową lub mało używaną. Oferty pisemne z opisem technicznym i warunkami płatności należy wnieść do Zarządu Liceum w Krzemieńcu.

ZARZĄD.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Gońca Krakowskiego“

Akademicy — Górnicy jako korepetytorzy

W Stow. Studentów Akademii Górniczej w Krakowie istnieje Sekcja Pośr. Pracy, która polecając zdolnych korepetytorów dla uczułów szkół średnich w miejscu i na wyjazd, zyskała sobie uznanie oraz zaufanie osób interesujących, jako jedyne źródło w Krakowie, z którego polecenia akademicy-górnicy jako korepetytorzy, wprost w zdumiewający nieraz sposób potrafili w krótkim czasie uzyskać dodatnie wyniki ze swej pracy. To też zaufanie do akademików-górników jako korepetytorów wzrasta, o czym świadczy coraz to większa ilość zgłoszeń. Wszelkie sprawy załatwia Sekcja bezinteresownie, listownie lub ustnie we wtorki i piątki od 1—2 godz. (ul. Loretańska 18, III. p.) Przyjmuje także prace rysunkowe z geodezji, konstrukcji maszyn, budownictwa i inżynierji i t. p. 368

NASIONA

rolne, drzew, warzywne i kwiatowe, oraz narzędzia ogrodnicze polecają składy L. Jasińskiego, prowadzone od r. 1870, w Łęczycy, ul. Poznańska 30, i w Łodzi Andrzeja 10. Cennik na żądanie gratis.

CZYTAJCIE!

Najpoważniejsze — najlepiej informowane pismo stołeczne

„WARSZAWIANKA“

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje administracja „Warszawianki“ Kraków, ul. Dunajewskiego L. 7
Telefon Nr 2502

Prosimy naszych Czytelników by popierali
Firmy ogłaszające się w „Gońcu“